

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN .

22-23-24-25-26-27-28

VERGADERINGENVANJANUARI1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

DECREET OP DE PODIUMKUNSTEN

GEMEENTELIJK CULTURBELEID

INTERPELLATIES

NMBS

SINT-MICHIELSAKKOORD

SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID BIJ EEN DALENDE CONJUNCTUUR

UNIVERSITAIR DECREET

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

VRAGEN OM UITLEG

WELZIJS- EN GEZONDHEIDSVoorzieningen in Vlaanderen

Inhoud

Nr. 22 **Woensdag 13 januari 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 877

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 877

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 877

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 877

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 877

Verslag

Indiening, blz. 878

Jaarverslag

Indiening, blz. 878

Verzoekschriften

Indiening en verwijzing, blz. 878

Besluiten van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 878

Ministeriele besluiten

Indiening en verwijzing, blz. 878

Opmerking van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 879

Brieven van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 879

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 879

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 879

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 879

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 880

Ontwerp van decreet houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten

– 155 (BZ 1992) – Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van organisaties voor podiumkunsten

– 70 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 880

Sprekers : de heer S. De Clerck, verslaggever, de heren P. Dewael, L. Hancké, mevrouw S. Creyf, de heren L. Dierickx, H. Coveliers, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 898

Regeling van de werkzaamheden, blz. 910

Nr. 23 **Woensdag 13 januari 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 911

Samenstelling van een commissie

Wijzigingen onder de plaatsvervangende leden, blz. 911

Motie van orde

Voorstel tot wijziging van de agenda, blz. 911

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, F. Dewinter, A. Denys, L. Hancké, E. Van Rompuy, J. Geysels

Motie van orde

Voorstel tot het verlenen van voorrang in openbare vergadering aan een voorstel van resolutie

Sprekers : de heren F. Dewinter, L. Hancké, E. Van Rompuy

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977, van de wet van 7 april 1971 houdende de oprichting en de werking van de Universitaire Instelling Antwerpen en van de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum – 241 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 915

Sprekers : de heer G. Vanleenhove, verslaggever, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren C. Moors, L. Appeltans, I. Verleyen, J. Tavemier, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 926

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren H. Lauwers, L. Peeters en M. Van Peel houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid – 231 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 939

Sprekers : de heer L. Peeters, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 940

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer V. Vautmans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening, blz. 940

Sprekers : de heren V. Vautmans, J. De Mol, A. Denys, J. Ulburghs, minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 947

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse

minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de deelname van scholieren aan betogingen, blz. 947

Sprekers : de heer F. Dewinter, minister L. Van den Bossche

Interpellatie van de heer J. Caudron tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de slechte behandeling van bejaarden in sommige Vlaamse rusthuizen, blz. 949

Sprekers : de heren J. Caudron, P. Tant, mevrouw M. Aelvoet, de heer G. Antheunis, minister W. Demeester-De Meyer

Regeling van de werkzaamheden, blz. 956

Nr. 24 **Donderdag 14 januari 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 957

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Verreycken tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de zogenaamde wallonisering van Vlaamse bedrijven

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over verklaringen van de minister-voorzitter van het Waalse Gewest inzake de Vlaamse tewerkstelling in bedrijven, blz. 957

Sprekers : de heren W. Verreycken, J. Laverge, A. Denys, P. Van Grembergen, H. Candries, P. Deprez, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het beleid van de GIMV, blz. 965

Sprekers : de heren L. Barbé, A. Denys, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 969

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de beslissing van de EG-Commissie in verband met de NV Aquafin, blz. 970

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 977

Interpellatie van de heer F. Vergote tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het beleid inzake de slachthuizen in het Vlaamse Gewest, blz. 977
Sprekers : de heren F. Vergote, J. Tavernier, H. Olaerts, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 981

**Nr. 25 Donderdag 15 januari 1993
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 983

Samenstelling van commissies en werkgroepen

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 983

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de federale terugvordering van voorschotten op de gemeentebelasting

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de federale terugvordering op de gemeentebelasting, blz. 983

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de baggerwerken in de Westerschelde, blz. 986

Actuele vraag van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de personeelsproblematiek bij de n.v. Zeekanaal-Brussel, blz. 987

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de toepassing van de Cultuurpactwet op het Vlaams Blok, blz. 988

Actuele vraag van de heer F. De Man tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Agalev-documentatie inzake de ecotaks in het onderwijs, blz. 988

Actuele vraag van de heer S. Platteau tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de laattijdige betaling van

de gescopremies aan de lokale besturen, blz. 989

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over het werkgelegenheidsbeleid, blz. 991

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over Europese middelen voor de sanering van de voormalige mijn-terreinen, blz. 992

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering

Actuele vraag van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister-president inzake de federalisering, blz. 994

Verwelkoming van een buitenlandse delegatie, blz. 999

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de verbrandingsoven van IVIO te Izegem, blz. 999

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de toekomstige structuur van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, blz. 1000

Voorstel van resolutie van de heren F. Dewinter en J. Van Hauthem betreffende de verdere federalisering van België – 260 (1992-1993) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1001

Ontwerp van decreet houdende regeling van de subsidiëring voor de werking en de infrastructuur van organisaties voor podiumkunsten

– 155 (BZ 1992) – Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1002

Hoofdelijke stemming, blz. 1005

Sprekers : de heren P. Dewael, P. Van Grembergen, L. Dierickx

Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, van de wet van 3 augustus 1960 houdende toekenning van sociale voordelen aan de universiteiten en gelijkgestelde inrichtingen, van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977, van de wet van 7 april 1971 houdende de oprichting en de werking van de Universitaire Instelling Antwerpen en van de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum

– 241 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4
Aangehouden stemmingen, blz. 1007
Hoofdelijke stemming, blz. 1009

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren H. Lauwers, L. Peeters en M. Van Peel houdende wijziging van het decreet van 24 juli 1991 houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid – 231 (BZ 1992) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming, blz. 1010

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de plannen in verband met de hervorming van het hoger onderwijs, blz. 1011

Sprekers : de heren J. Tavernier, J. Demeulenaere, L. Appeltans, C. Moors, H. Schiltz, minister L. Van den Bossche

Actuele interpellatie van mevrouw M. Aelvoet tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de afbouw van de productie-eenheid van Comelco-Rotselaar en mogelijke maatregelen tot behoud van de werkgelegenheid

Actuele interpellatie van de heer A. Schellens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de aangekondigde sluiting van en de overheidsteun aan de melkerij Lacsoons te Rotselaar, blz. 1018

Sprekers : mevrouw M. Aelvoet, de heer A. Schellens, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer L. Pierco, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1025

Nr. 26 **Dinsdag 26 januari 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1027

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1027

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1027

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1027

Intrekking, blz. 1027

Besluit van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Ministeriele besluiten

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Adviezen van de Minaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1028

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1028

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 3.029

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 1029

Samenstelling van commissies en van het Advies- en Overlegcomité Brussel en Vlaams-Brabant

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1029

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer H. Candries tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over het Vlaamsonvriendelijk beleid van de NMBS, blz. 1029

Sprekers : de heren H. Candries, J. Ansoms, J. De Mol, L. Van Nieuwenhuysen, H. Van Dienderen, M. Didden, P. Van Grembergen, A. Denys, minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1040

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen in Vlaanderen

Interpellatie van de heer J. Ulburghs tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het overheidsbeleid betreffende de integratiecentra in Vlaanderen, blz. 1040

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, E. De Groot, mevrouw L. Maximus, de heren J. Ulburghs, A. Arts, M. Didden, minister W. Demeester-De Meyer

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1048

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 1049

Nr. 27 **Dinsdag 26 januari 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1057

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister in de pers betreffende de toekomst van Vlaanderen

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een interview van de minister in de pers betreffende de confederale toekomst van België

Interpellatie van de heer J. Gabriëls tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het gebrek aan samenhang binnen de Vlaamse regering

Interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitspraken van de minister inzake de verdere federalisering van België, blz. 1057

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, L. Dierickx, J. Valkeniers, J. Gabriëls, J. De Roo, E. Van Rompuy, P. Dewael, mevrouw M. Aelvoet, de heren A. Arts, J. Geysels, G. Annemans, J. Van Hauthem, H. Schiltz, J. Sleecx, L. Hancké, G. Moens, F. Vandenbroucke, J.-P. Van Rossem, H. Candries, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1087

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1087

Nr. 28 **Woensdag 27 januari 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1089

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een vragenlijst inzake de etnische herkomst van leerlingen, blz. 1089

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de Raad van het Pluralistisch Onderwijs, blz. 1091

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de Brusselse lokale radio's, blz. 1092

Actuele vraag van de heer P. Hostekint tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de subsidievoorschotten uit het Vlaams Sportfonds, blz. 1093

Actuele vraag van de heer W. Cortois tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de overname door de Vlaamse Maatschappij voor Afvalrecuperatie van de n.v. Grammet, blz. 1094

Actuele vraag van de heer J. Ulburghs tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de grondwaterkwaliteit in Limburg, blz. 1095

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de kwaliteit van de bruggen, blz. 1097

Voorstel van resolutie van de heren M. Olivier, J. De Mol, V. Vautmans, L. Van Nieuwenhuysen, R. Van Hooland en H. Van Dienderen betreffende het ondernemingsplan en de uitvoering van het tienjarrenplan van de NMBS
— 270 (1992-1993) — Nr. 1
Bespreking, blz. 1097

Sprekers : de heer E. Beysen, minister-president L. Van den Brande
Hoofdelijke stemming, blz. 1098

Motie van aanbeveling van de heer V. Vautmans tot besluit van de op 13 januari 1993 door de heer V. Vautmans gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het door de minister gevoerde beleid inzake de ruimtelijke ordening

— 261 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1099

Sprekers : de heren V. Vautmans, M. Didden, mevrouw M. Vogels

Motie van aanbeveling van de heer L. Barbé tot besluit van de op 14 januari 1993 door de heer L. Barbé gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het beleid van de GIMV

— 262 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1100

Sprekers : de heren L. Barbé, W. Verreycken, A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1102

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer S. Platteau tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eis tot schadevergoeding van het chemiebedrijf Grace, blz. 1102

Sprekers : de heer S. Platteau, minister-president L. Van den Brande

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer C. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het sociaal-economisch beleid bij een dalende conjunctuur, blz. 1105

Sprekers : de heren C. Lisabeth, A.

Denys, D. Van Mechelen, P. Dewael, E. Van Rompuy, F. Wymeersch, J. Geysels, H. Candries, P. Van Grembergen, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 1122

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende een politiek gesprek met Nederland, blz. 1122

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, G. Annemans, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1127

Bijlage

Vraag om uitleg, blz. 1129

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.03 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

W. De Vlieghere, H. Lauwers, J. Timmermans : gezondheidsredenen ;

P. Charlier : buitenslands ;

P. Berben, F. De Man, J. Leclercq, H. Olaerts : ambtsverplichtingen.

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister in de pers betreffende de toekomst van Vlaanderen

Interpellatie van de heer L. Dierickx tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse re-

gering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een interview van de minister in de pers betreffende de confederale toekomst van België

Interpellatie van de heer J. Gabriëls tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het gebrek aan samenhang binnen de Vlaamse regering

Interpellatie van de heer J. Van Hautthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitspraken van de minister inzake de verdere federalisering van België

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verklaringen van de minister in de pers betreffende de toekomst van Vlaanderen, van de heer Dierickx tot minister-president Van den Brande over een interview van de minister in de pers betreffende de confederale toekomst van België, van de heer Gabriëls tot minister-president Van den Brande over het gebrek aan samenhang binnen de Vlaamse regering en van de heer Van Hautthem tot minister-pre-

sident Van den Brande over de uitspraken van de minister inzake de verdere federalisering van België.

Collega's, langs meerdere zijden werd mij gevraagd niet al te zeer te letten op de timing. Ik zal dat bijgevolg ook niet doen, maar toch vraag ik aan de sprekers niet te overdrijven in verbale krachtpatserijen.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de opschudding rond de verklaring van de minister-president is voor een deel weg.

Dat geeft de indruk dat daardoor ook het probleem zou weg zijn. Er was het politieke feit dat in de kranten werd uiteengezet. Deze zaak werd uitgewrongen, maar daarmee is het probleem niet opgelost en is de discussie ter zake niet beëindigd.

Het blijft volgens mij nog steeds verbazingwekkend dat een verklaring die zowel naar politieke inhoud als naar filosofie niets nieuws bevatte de gestelde lichamen toch ongesteld kan maken omdat zij in de Franstalige pers in de verf werd gezet. Mijnheer de minister-president, dit bewijst dat ondanks onze moderne communicatiemiddelen en installaties om het gebeuren in dit land en zelfs het wereldgebeuren te volgen, men blijkbaar op nauwelijks twee kilometer van uw residentie, met name in de Jozef II-straat, niet altijd op de hoogte kan zijn van wat er gebeurt of welke de

Van Grembergen

politieke inhoud is van ons denken. Dit zorgt dan voor verrassingen waarop overmatig en zonder voldoende te hebben nagedacht, wordt gereageerd.

Mijnheer de minister-president, dat ik ter zake een betoog ontwikkel, ondanks het feit dat het eerste incident is weggeëbd, heeft twee bedoelingen. Ten eerste, om in de Vlaamse Raad ordentelijk en zonder persoonlijk uit te halen toch eens te praten over de Vorst, de Koning — niet een koning — en onze instellingen en vervolgens om te spreken over de inhoud van uw verklaring.

Volgens de Grondwet heeft de Koning bepaalde opdrachten ten aanzien van de federale instellingen. Inderdaad, hij benoemt de ministers, ondertekent de goedgekeurde wetsvoorstellen van Kamer en Senaat, met andere woorden, hij ondertekent de wetgeving. Bovendien ontbindt hij het parlement. De Koning vervult dus hoe dan ook een rol, maar uitsluitend op het federale vlak. In wezen heeft de Koning geen bestaan in de parlementaire Vlaamse instellingen noch in de Vlaamse regering. Hij heeft hiermee geen enkele connectie. Ik zeg dit zeer nuchter en hoef niet op persoonlijk vlak uit te halen. Waarom zou ik dat trouwens doen? Ik doe enkel een inhoudelijke vaststelling.

Mijnheer de minister-president, de enige band met de Koning bestaat erin dat u zich, na uw eedaflegging als voorzitter van de Vlaamse regering, aanbiedt bij de Koning om nogmaals de eed af te leggen. De Vlaamse regering is aan de Koning dus geen verantwoording verschuldigd en de Koning moet onze decreten niet ondertekenen. De Vlaamse regering is dus niet onderhevig aan koninklijke bemoeienis of koninklijke invloed. Dat is onbestaande.

Het probleem is dus — ik zeg dit vrij onderkoeld — dat er geen band bestaat, althans geen die legaal is vastgelegd.

Dit betekent niet dat de Koning zich

niet mag laten informeren. Wij moesten echter vaststellen dat er blijkbaar iets schort aan de voorlichting van de Koning door zijn omgeving die een verkeerde inschatting van de Vlaamse instellingen, van wat er zich op het politieke vlak beweegt en van het gedachtengoed en de uitspraken ter zake heeft doorgespeeld.

Wij moeten de Koning niet betrekken waarbij hij wettelijk niet betrokken is, noch moet de Koning ons betrekken waarbij wij niet wettelijk betrokken zijn. Iets anders is uiteraard de vraag of er op een geïnstitutionaliseerde wijze geen informatie aan de Koning kan worden verstrekt zodat misverstanden, zoals deze die onlangs bekend geraakten, niet meer voorkomen.

Immers, dit kan ik wèl zeggen: wij zullen dergelijke misverstanden niet meer dulden omdat zij er niet hoeven te zijn en vooral omdat zij een politieke betekenis kregen. Dat mag niet meer gebeuren, want eenmaal aan een misverstand een politieke betekenis wordt gehecht, ontbloeit de Kroon zich. Het kan dan ook niet anders dan dat zulke misverstanden aanleiding geven tot kleine koningskwesties. Er mag zich geen misverstand meer voordoen. De Koning moet dus correcte informatie worden verstrekt. Vandaar dat er toch een probleem rijst — dat blijkt toch zo — in verband met de omgeving van de Koning.

Bovendien zijn er ook vragen bij de houding van de Belgische regering die uiteindelijk verantwoordelijk is voor het politieke optreden van de Koning.

Na mijn inleiding waarin ik heb onderstreept dat de Koning in Vlaanderen geen enkele institutionele rol te vervullen heeft, kom ik tot mijn beschouwingen over de verklaring van de minister-president. Die vormde voor ons geen nieuws. Welke stelling heeft hij verdedigd? De minister-president heeft verklaard dat België evolueert naar een confederale staat en dat het Sint-Michielsakkoord een stap is in die richting, dat er uiteindelijk twee niveaus belangrijk worden, het niveau van de gewesten en de

gemeenschappen en dat van het Europa van de regio's, dat België een economische monetaire unie is, dat wij de Vlaamse identiteit moeten versterken door verhoging van het welzijn en de welvaart en de intensivering van het cultureel bewustzijn, dat wij onze Vlaamse instellingen moeten verstevigen — doelstelling die werd opgenomen in het plan Vlaanderen 2002 — dat Vlaanderen nog zelfstandiger moet optreden door verruiming van zijn verantwoordelijkheid, dat Brussel onze hoofdstad is en dat de discussie over de federalisering van de sociale zekerheid moet kunnen worden geopend.

Ik vond aan de inhoud van die verklaring, die ik hier punctueel heb weergegeven, niets staatsgevaarlijk. Ik heb daarin geen aanleiding tot verontrusting gevonden. Mijns inziens verdedigde de minister-president enkel een toekomstperspectief na het Sint-Michielsakkoord. Dat moet toch kunnen. Het is dus verbazingwekkend dat men daarop zo heftig heeft gereageerd.

In ieder geval werd door al deze commotie het probleem van de sociale zekerheid opnieuw centraal geplaatst. Wat is de visie van de Volksunie ter zake? Laat ik daarover zeer duidelijk zijn zodat er geen verwarring kan blijven bestaan. De Volksunie is pleitbezorger van de toepassing van het solidariteitsprincipe. Wie trouwens de geschiedenis van het Vlaams-nationalisme kent, weet dat het gegroeid is uit enerzijds het Daensisme en anderzijds uit de Frontbeweging en dat een van de wortels — althans zoals wij het Vlaams-nationalisme zien; hoe anderen dat opvatten, is onze zaak niet, dat moeten zij dan maar toelichten — precies de solidariteit is. Die gaat ook verder dan het individuele belang van één persoon of van één volk. Zij is grensoverschrijdend. Indien zij zich beperkt tot het ik of tot één groep, en alleen maar tot die twee, dan is dat eigenlijk een verminking van de solidariteit. Zij heeft niets te maken met een handelaarsmentaliteit, met het tegen mekaar afwegen.

Nochtans is solidariteit ook fundamenteel in tegenstrijd met misbrui-

Van Grembergen

ken. Wie deze aanvaardt en het bestaan van verkeerde kanalen toestaat, melkt de solidariteit uit door vervalsing van de gegevens en ondergraaft de echte solidariteit.

Als in Vlaanderen de discussie over de sociale zekerheid en de solidariteit zo levendig opblaait, dan vloeit die bij ongeveer 85 procent van de Vlaamse bevolking niet voort uit egoïsme of uit de visie als wij alleen het maar goed hebben, want dat zou inderdaad haaks staan op de geschiedenis van Vlaanderen, op de steeds aanwezige edelmoedigheid van het Vlaamse volk waarvan nu nog zoveel kleine groepen in gemeenten, in ll. ll. 11 of andere sociale organisaties actief zijn en op de grote sociale bekommernis die in Vlaanderen leeft. Neen, dan heeft dit te maken met het feit dat zij de buik vol hebben van de misbruiken die de solidariteit ondergraven. Precies omdat de bekende misbruiken manifest zijn, waarvan de omvang in opdracht van de Vlaamse regering moet worden bepaald en vastgesteld, is er in Vlaanderen zoveel ongenoegen.

Aan de collega's die zich verzetten tegen de federalisering van de sociale zekerheid zeg ik het volgende. Ik heb begrip voor zo'n houding, tenminste indien het principe van de solidariteit voor honderd procent correct zou worden toegepast. Nochtans herinner ik hen eraan dat op dit moment de sociale zekerheid de facto is gefederaliseerd omdat, hoewel de pot centraal wordt beheerd, men in Wallonië op een andere wijze uit de centrale geldmiddelen put dan in Vlaanderen.

Bijgevolg ontstaat er op het terrein een sociale zekerheid die consumptief gefederaliseerd is. Dat is onaanvaardbaar, want het is een onzuiver systeem. Ofwel federaliseert men ten gronde en geeft men verantwoordelijkheden aan de twee deelstaten, elk binnen hun eigen budget en binnen hun eigen mogelijkheden, zodat zowel het noorden als het zuiden zelf beslissen hoe hun sociale zekerheid wordt geconcipieerd, ofwel blijft deze materie centraal, maar met volle-

dig gelijke regels en met een identiek beoordelingssysteem. Zo kunnen dan bijvoorbeeld vrijstellingen voor zelfstandigen, de werkloosheid en de wijze van uitsluiting van werklozen in Vlaanderen niet meer anders worden beoordeeld dan in het zuiden van het land.

Er moet dus eenheid van rechtssysteem en van optreden zijn en geen consumptiefederalisme in de sociale zekerheid, zoals dit nu het geval is, **zoniet** stevenen wij op de volledige splitsing af. Ter zake moet duidelijkheid worden geschapen.

Wat bij eventuele — dit is op lange termijn onze keuze — federalisering van de sociale zekerheid ?

Ten eerste, intellectueel moet worden gesteld dat, indien morgen de kinderbijlagen gefederaliseerd worden, dit geen enkel tegenstelling inhoudt ; dit moet mogelijk zijn.

Als morgen het gezondheidsbeleid gefederaliseerd zou worden, dan zou dit moeten kunnen. Het gezondheidsbeleid behoort immers tot de materie waarvoor wij bevoegd zijn en is onze opdracht. Het is dus zinvol dat wij daarvoor over alle instrumenten beschikken.

Voor de werkloosheid is het anders. Ik begrijp dat, op voorwaarde van correcte toepassing, voor de werkloosheid een centraal beleid wordt voortgezet.

Inzake pensioenen kan ik eveneens begrijpen dat men aan een vorm van centraal beleid vasthoudt. Nochtans wijs ik erop dat — niet wat de privé-sector betreft — het onderscheid groeit tussen de openbare instellingen in Vlaanderen in verband met wedden en pensioenen en de evolutie in Wallonië. Hoe dan ook zal dit op termijn tot conclusies leiden. Dit geldt ook voor het onderwijs. Wij evolueren naar een situatie waarbij aan tienduizenden leerkrachten in Vlaanderen andere wedden worden toegekend en betaald dan in het zuiden van het land. Dit heeft onvermijdelijk gevolgen voor de pensioensituatie.

Bijgevolg tracht ik het debat over de

sociale zekerheid en de toekomst ervan te kaderen niet in emotionaliteit, maar in een correcte benadering en van de solidariteit en van de onvermijdelijke evolutie en de consequenties die daar moeten aan verbonden worden.

Dat de Vlaamse minister-president daarover heeft gesproken, was geenszins fout. Integendeel, mijns inziens is het goed dat de Vlaamse minister-president zijn politieke vormgeving ietwat uitgebreider formuleert dan de dag aan dag-situatie. Een van de zaken die ons worden verweten, is immers het voeren van een politiek van de morgen tot de avond en van de volgende morgen tot de volgende avond.

Het is dus wenselijk dat de zaken op langere termijn worden geformuleerd ; alleen moet men geen verwachtingen uiten die nadien niet haalbaar blijken te zijn. Dan zit men fout.

Inderdaad, wanneer een verwachting wordt gecreëerd die achteraf niet wordt ingevuld, dan heeft men daar tweemaal de weerbots van : de weerbots omdat ze niet werd ingevuld en de weerbots van de ongelooftwaardigheid. Bijgevolg moet men zeer goed overwegen welke keuzen men maakt.

Is de verklaring van de minister-president een afzakken van het Sint-Michielsakkoord ? Geenzins.

Mijn partij en ook anderen hebben duidelijk gezegd dat het Sint-Michielsakkoord een stap is. Dat is trouwens altijd zo. Niemand kan op een bepaald ogenblik voorspellen welke morgen de evolutie al dan niet zal zijn. Wie kon er vier jaar geleden hier in dit parlement spreken over het wegvallen van de muur tussen Oost- en West-Duitsland, over de ineenstorting van het hele Oostblok, over de verschuiving die in de Verenigde Staten bij de presidentsverkiezing heeft plaatsgehad ? Er kunnen bijgevolg geen vastleggingen gebeuren om alles bij voorbaat te bepalen ; dat zou dwaas zijn.

Bijgevolg zullen wij evenmin de Vlaamse maatschappij niet vastleg-

Van Grembergen

gen, want morgen zullen er evoluties plaatshebben, die zich wellicht sneller dan ooit in het verleden zullen voltrekken.

Zij die zeggen dat het Sint-Michielsakkoord het einde is, zijn fout. Er is en er zal nooit een einde zijn. Immers, een maatschappij verandert en krijgt nieuwe inzichten ; zij bepaalt op elk ogenblik haar politieke keuzen want, als alles al vastligt, dan moeten er geen verkiezingen meer gehouden worden. Maar er ligt niets vast. Wij zijn daarom voorstanders van een evolutieve maatschappij, steunend op vooruitziedheid en niet in het wilde weg georganiseerd. Wij moeten het ook trachten waar te maken.

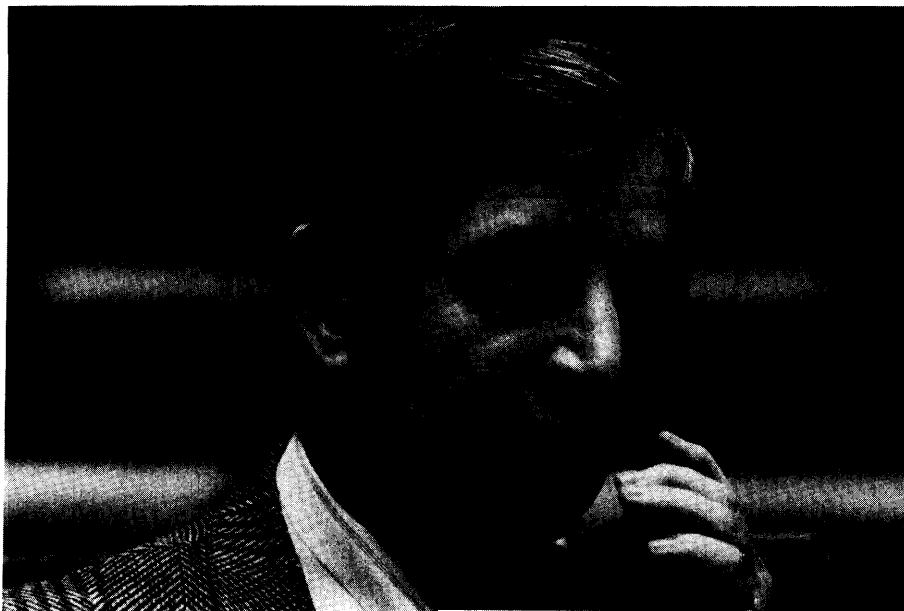
Mijnheer de minister-president, in uw plan 2002 zal u zo'n schematisch plan van onze evolutie opmaken. Ik vind dit uitstekend. U moet daarin niet vastleggen hoeveel banen u zal creëren en hoeveel bomen u zal planten ; u hoeft er enkel het algemene kader in te schetsen. Ik hoop dat dit gebeurt, zodanig dat wij , als politieke verantwoordelijken, weten aan welk Vlaanderen wij morgen inhoudelijk bouwen. Al onze **structuurher**vormingen, alle stappen inzake staatsvorming, hebben morgen maar zin, als wij — en liefst al deels vandaag — ook invullen wat wij met onze zelfstandigheid, met onze middelen, met onze parlementaire assemblee, met onze regering zelf willen verwezenlijken. Tot slot wens ik erop te wijzen dat wij blijven pleiten voor het Sint-Michielsakkoord, maar wij pleiten ook en wij eisen zelfs dat de niet-objectieve transfers worden afgebouwd ; dat is essentieel.

Bovendien wil ik hier een antwoord geven aan professor Perin . . .

De **heer A. Denys** : Eisen, maar niet dreigen !

De **heer P. Van Grembergen** : Mijnheer Denys, ik ken u al enkele jaren ; ik weet dat het vliegende woord uw specialiteit is ! Maar, ik laat die vogels in de lucht voor u !

Als de heer Périn zegt, ik citeer : Laat de Vlamingen maar sudderen ;

Minister-president Van den Brande (CVP) kreeg bij de Interpellaties over zijn verklaringen in de Franstalige pers, voluit de steun van fractieleider P. Van Grembergen (VU)

na het Sint-Michielsakkoord is niets meer mogelijk, einde citaat, vergist hij zich ten gronde. Ik begrijp zijn psychologische oorlogvoering ; ik begrijp dat hij steeds is gedreven vanuit zijn keuze om een aansluiting van Wallonië bij Frankrijk, hoe dan ook, op korte of op lange termijn, te verwezenlijken, want voor hem is het vaderland Frankrijk. Ik begrijp dat hij daarrond een politieke verklaring wil afleggen en een zekere sfeer wil creëren, maar hij vergist zich schromelijk als hij denkt dat Vlaanderen na het Sint-Michielsakkoord over geen middelen meer zou beschikken om zijn verdere evolutie te bepalen. Bij om het even welke regeringsvorming in de toekomst zal men niet anders kunnen dan bepaalde zaken, onder andere de sociale zekerheid, verder te bespreken. Als de Vlaamse partijen ter zake niet over de brug komen, dan zie ik niet in hoe Wallonië uit dit straatje zal geraken, want zoveel geld zal het van Frankrijk niet los krijgen dat het zijn financiële situatie vanuit dat land zal kunnen rechttrekken. Bovendien heeft Frankrijk geen behoefte aan een souverein Wallonië. Dat zou maar alleen

Bretagne, de Elzas en Baskenland kunnen aansporen tot grotere soevereiniteit. Geloof mij vrij, als Mitterrand aan Spitaels iets heeft gezegd dan heeft hij hem waarschijnlijk de raad gegeven rustig in de Belgische staat te blijven, want daar kan hij op dit ogenblik meer bekomen dan in Frankrijk.

Ik kom tot mijn conclusie. Voor ons is het Sint-Michielsakkoord niet het einde. Het gesprek van staat tot staat is niet af. Wezenlijk blijft dat wij, hopelijk half of einde maart, de staatsvorming, waarvoor de Vlaamse partijen — de SP, de CVP en de VU — de verantwoordelijkheid op zich hebben genomen, vorm kunnen geven. Op die manier kunnen wij een belangrijk conflictgegeven ontminnen en tegelijkertijd zullen wij de toekomst van ons volk en de evolutie die wij wensen te volgen, niet boycotten of afgrendelen. Integendeel, met de ambitie die wij allen hebben en met een eigen parlement kunnen wij streven naar een ingevuld, goed gezag, op basis van een document dat de minister-president aan het voorbereiden is, Vlaanderen 2002.

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, wij zullen geen agressieve taal spreken. Het probleem dat wij vandaag behandelen, is eigenlijk het thema voor een studiedag, een dag waarop wij rustig samen zouden moeten kunnen nadenken over hetgeen er in ons land aan de gang is, en dit zowel in een historisch als in een transnationaal perspectief.

Wat wij doen, heeft belang, en niet alleen voor ons land.

U weet, mijnheer de minister-president, dat er naar ons wordt gekeken. Vanuit het buitenland kijkt men naar die Belgen, die Vlamingen, die Walen, die Brusselaars, en men vraagt zich af wat hier gaat gebeuren. Voorafgaandelijk wil ik zeggen dat wij, groenen, ons nooit hebben opgeworpen als verdedigers van dit koninkrijk, maar wel als verdedigers van solidariteit en democratie en vooral van solidariteit in de democratie, wat nog iets anders is.

Mijnheer de minister-president, er wordt naar ons gekeken zoals er door waarnemers wordt gekeken naar de recente gebeurtenissen in Tsjechoslowakije, waar de Tsjechen en de Slowaken van elkaar afscheid hebben genomen, naar ik vernomen heb — en ik ben in het land geweest — niet met de instemming van de meerderheid van de bevolking, die zich overigens ook niet mocht uitspreken in een referendum. Het bericht dat wij daarover kregen in het **Panorama**-programma van de BRTN was toch wel een beetje tendentius, alsof alle Slowaken en alle Tsjechen zo blij zijn met die nieuwe grens die hen scheidt.

Er wordt niet alleen gekeken naar Tsjecho-Slowakije, er wordt ook gekeken naar Italië, waar een nieuwe politieke kracht, de Lega Nord, de afscheiding wil van Noord-Italië en het armere Zuid-Italië. Er wordt gekeken naar Oostenrijk, waar Jorg Haider, de zeer dynamische leider van de liberale partij, nu een campagne voert voor een Volksbegehen, gericht tegen buitenlanders die in

Oostenrijk van de heersende welstand willen komen meesmullen. Er wordt gekeken naar Duitsland, dat te kampen heeft met solidariteitsproblemen tussen de westelijke en de oostelijke Länder. Er wordt gekeken naar de GOS-landen, waar men kan horen dat sommige republieken er eigenlijk niet zo op uit zijn om hun welstand en hun natuurlijke rijkdommen te delen met minder bevoorrechte republieken. Er wordt natuurlijk gekeken naar Kroatië en Bosnië. Ik geloof dat wij met een tamelijk grote zekerheid mogen zeggen dat in al die probleemgebieden het economische probleem, het probleem van de welvaartsoverdrachten, een belangrijke rol speelt en heeft gespeeld. In sommige gevallen is het klaar en duidelijk. Vaclav Claus was nogal blij zich te kunnen bevrijden van het armere Slowakije en de leiders van de Lega Nord zeggen met zoveel woorden dat ze niet langer willen betalen voor het armere Zuid-Italië.

Collega's, dat zijn feiten waarover wij moeten nadenken. In deze context wens ik de minister-president een vraag te stellen van politiek-filosofische aard. Welke verschillen tussen mensen, leden van het menselijke geslacht, aardbewoners, wettigen de oprichting van verschillende instellingen, staatsinstellingen en staatsstructuren en het leggen van nieuwe staatsgrenzen? Ik kijk even terug in de geschiedenis en stel samen met Eugen Lemberg vast dat men in het verleden de mensen gescheiden heeft in functie van hun banden met vorstenhuizen en dynastieën. Mensen hebben hun loyaliteit ten overstaan van vorstenhuizen en dynastieën omgezet in vormen van solidariteit die daarna leidde tot conflicten en zelfs tot bloedbaden.

Daarna kende ons continent de beruchte godsdienstoorlogen, cuius regio, eius religio. Vervolgens kwamen de linguïstische solidariteitsbanden en het taalnationalisme aan de oppervlakte. En er waren ook de ideologische criteria voor natie- en staatsvorming. Vandaag begint het economische een steeds grotere rol te spelen. In een parlement mogen en moeten we daarover nadenken.

In ons eigen land heeft men het over overhevelingen en transfers. Mijnheer Van Grembergen, de vraag moet worden gesteld of, zoals ook professor Herman Deleeck zegt, de transfers niet behoren tot het wezen van elk sociaal systeem en van elke economische en monetaire unie, hetzij een kapitalistische, hetzij een plan-economische unie. Elke belasting die wij betalen, elke sociale bijdrage die wij storten, is in feite een transfer. Immers, een politiek van do ut des en een politiek de juste retour is onmogelijk.

De heer P. Van Grembergen : Zo bent u weer aanbeland bij mijn pleidooi voor solidariteit. Waarom creëert u doelbewust een blinde vlek?

De heer L. Dierickx : Mijnheer van Grembergen, ik heb geen enkele boosaardige bedoeling. Als ik iets vergeet, doe ik dat niet opzettelijk. Ik ben ook maar een mens.

Ik wil alleen zeggen dat in de Europese Gemeenschap, onder andere door mevrouw Thatcher, heel vaak werd gepleit voor het systeem van de juste retour. Ik geloof dat wij allemaal, als sociaal voelende mensen en als democraten, weten dat dit een utopie is. Als morgen de Duitsers evenveel willen terugkrijgen als wat ze in de Europese Gemeenschap inbrengen, dan komt er van een Europese Gemeenschap niets terecht.

Overigens, er zijn transfers vanuit Noord-Europa naar Portugal, er zijn transfers naar het zuidelijk halfmond. Zijn deze ongewenst? Welvaarts-overdracht mag niet worden bestreden. We mogen deze problematiek op politiek vlak niet te veel dramatiseren, want dan komen we in een oeverloze discussie terecht. Wij hebben overigens — en dat werd door Montesquieu reeds gezegd — geen enkel belang bij de verpaupering van naburige staten. Wij Vlamingen hebben geen belang bij de verarming van Wallonië, want er ontwikkelen zich transfers vanuit het Waalse landsgedeelte naar de Vlaamse havens, naar de Vlaamse horecasector en volgens de ziekenfondsen zelfs naar de Vlaamse farmaceutische industrie.

Dierickx

Ik ben het natuurlijk met iedereen in dit halfrond eens dat bedrog en misbruiken moeten worden bestreden. Zoals u zelf hebt gezegd, mijnheer Van Grembergen, gebeurt dit het best door een flinke centrale, federale controle onder democratisch toezicht. Er zijn inderdaad misbruiken in de klinische biologie, net zoals in alle mogelijks te industrialiseren diensten, in alle ziekenhuizen. Vanaf het ogenblik dat geneesheren door de aanwerving van medewerkers en door de aankoop van rendabele machines hun produktie kunnen opdrijven, zijn misbruiken moeilijk te vermijden, vooral in een systeem van betaling en terugbetaling per prestatie. U moet zich maar eens voorstellen hoe verleidelijk dit systeem is.

De heer J. Valkeniers : Wie zet hen aan om de machines te doen draaien ?

De heer L. Dierickx : Ook de beheerders natuurlijk, omdat zij uit de rode cijfers moeten komen. Een beheerder die uit de rode cijfers wil komen, is ongeveer hetzelfde als een beheerder die winst wil maken.

De heer J. Valkeniers : Het systeem moet worden herzien.

De heer L. Dierickx : Ik heb zelf gepleit voor de toekenning van een hoge wedde aan alle geneesheren die de leiding hebben van **industrialiseerbare** diensten en deze niet te betalen per prestatie. Mijnheer Valkeniers, het is ondenkbaar dat in ziekenhuizen die miljoenen frank tekorten hebben, mensen werkzaam zijn die miljoenen frank verdienen.

De heer J. Valkeniers : Aan de VUB krijgen de geneesheren een wedde en deze universiteit kent ook een deficit van miljoenen frank. Aan de UZ-Gent krijgen de geneesheren eveneens een wedde, en ook daar zijn de middelen ontoereikend. Dus de slogan van het toekennen van een wedde zal het probleem niet oplossen.

De heer L. Dierickx : De zaak zou toch op zijn minst iets doorzichtiger worden.

De heer J. Valkeniers : Dat is hun

persoonlijke frustraties afreageren op de dokters !

De heer L. Dierickx : Ik hoop dat deze verklaring van dokter Valkeniers in de notulen van de vergadering zal worden opgenomen.

Mijnheer de minister-president, sinds 1974, ook onder de leiding van Vlaamse ministers van Sociale Zaken en met de medewerking van Vlaamse ziekenfondsen, werden in dit land ernstige inspanningen geleverd om de tekorten in de sector van de klinische biologie te beperken. Ik zou hier een hele reeks maatregelen kunnen opsommen. Het ging onder meer om het organiseren van de centrale inruiming van de doktershonoraria in alle ziekenhuizen, het opleggen van de fysische aanwezigheid van de klinische biologen in de laboratoria, de reductie van tarieven, de invoering van remgelden, de invoering van het systeem van de medische profielen, de programmering van de laboratoria, de beperking van oprichting van nieuwe laboratoria, enzovoort. Alle mogelijke maatregelen werden genomen om in die belangrijke sector beperkingen op te leggen. Vandaag nog staat in De Standaard te lezen, in een artikel van de heer Tegenbos, dat het enveloppesysteem geen voldoening schenkt. Het artikel 51 van de wet-Moureaux op de ziekteverzekering, die reeds goedgekeurd is in de Senaat, zou echter nu reeds volgens dezelfde auteur vruchten afwerpen. Ik meen wel dat er een vorm van eerlijkheid is terug te vinden in deze nationale wet. Inderdaad, uit goed ingelichte bron weet ik dat de vertegenwoordigers van de commissie artsenziektefondsen niet erg tevreden zijn met de vooruitstrevendheid van de heer Philippe Moureaux.

Mijnheer de minister-president, de vraag blijft dus welke verschillen tussen mensen de oprichting wettigen van nieuwe staatsstructuren en operaties zoals door sommigen voorgesteld.

Daarbij komt nog dat wij in het beschavingsproces democratieën en zelfs federale democratieën hebben opgericht, juist omdat de mensen nu eenmaal verschillend zijn. Waren wij

allemaal dezelfde, wilden wij allemaal hetzelfde, dan hadden wij inderdaad geen behoefte aan deze gecompliceerde democratische **besluitvormingssystemen**.

De vraag is : zijn de verschillen tussen de op deze aarde levende mensen zo groot dat zelfs federale democratieën niet volstaan om mensen samen te houden ? Wanneer moet men dan overgaan naar separatisme of naar confederale systemen ?

Tot besluit wil ik nog een thema behandelen, waarmee André Alen eveneens begaan is, met name het verschil tussen federalisme en confederalisme. In een federale democratie kunnen mensen met verschillende mentaliteiten, die verschillende talen spreken, in een open parlementair debat samen waarden en waarheden vinden. Wij zijn voorstander van het open federale systeem, waarin onder controle van de pers en de openbare opinie de discussie kan worden gevoerd. Wij zijn geen voorstanders van het confederale systeem, waarin alleen staten en deelstaten dragers zijn van rechten en plichten en waarin de beslissingen tot stand komen in diplomatieke onderhandelingen tussen uitvoerende organen zonder aanwezigheid van pers of publiek, zonder aanwezigheid van verkozen vertegenwoordigers van het volk.

Wij zullen in verband met dit systeem op onze hoede en zeer voorzichtig moeten zijn, vooral omdat er nu reeds zeer veel confederale elementen in onze Belgische Grondwet aanwezig zijn, zoals trouwens in het **Sint-Michielsakkoord** zelf.

Wij beschikken namelijk niet over de nodige institutionele technieken om belangenconflicten in dit federaal systeem op te lossen, wat nog erger is dan in een normaal confederaal systeem. Immers, in een confederaal systeem, zonder gemeenschappelijk parlement, is er minstens ergens een beslissingsorgaan om belangenconflicten te regelen. Wij hebben dat in ons systeem niet, evenmin als een normenhiërarchie. Bij ons is er geen regel Bundesrecht bricht Landesrecht, maar wij moeten daarmee leren leven en deze moeilijkheid onder

Dierickx

ogen durven zien. U zal merken dat zij die aanleidingen voor conflicten zoeken, deze ook zullen vinden. Bijgevolg zullen wij zeer verstandig moeten tewerk gaan en ons even verstandig als de Belgische bevolking moeten gedragen, die niettegenstaande ons gekrakeel zeer rustig blijft.

Mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, wanneer ik mij tracht voor te stellen wat er kan gebeuren en mislopen, denk ik onder andere aan wat de eerste minister in de senaatscommissie heeft gezegd : wanneer België een verdrag sluit en het Brusselse, het Waalse of het Vlaamse Gewest werpt op dat er in dit verdrag iets voorkomt dat tot hun bevoegdheid behoort dan kunnen zij hun vetorecht uiten tegen de ratificatie van dit verdrag.

In dat geval ontstaat er niet enkel een conflict in ons eigen land, maar ook tegenover het buitenland. Over al deze zaken moeten wij zorgvuldig waken. Wij hebben een zeer broos systeem opgebouwd, wij moeten ermee leven. Confliktstof zal er voor het grijpen liggen en niet alleen in de sector van de sociale zekerheid. Ik denk evenwel dat het nodig is ons over het federalistische en confederalistische systeem ernstig te beraden en er de voor- en nadelen van dienen af te wegen. Bovendien moeten wij onze verantwoordelijkheid tegenover de wereld opnemen. Men kijkt naar ons. Zoals Hugo De Ridder onlangs heeft gezegd, staan er miljoenen mensen te wachten om in Europa te komen genieten van onze welvaart. Wij zullen dus moeten weten wat solidariteit, samenwerking en loyaliteit in deze moderne tijd betekenen. Ik denk dat indien wij op dat vlak te kortzichtig zouden zijn, wij aan de verwachting beantwoorden.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, heren ministers, geachte collega's, ik denk dat wij er allemaal getuige van geweest zijn dat de verklaringen van

de voorzitter van de Vlaamse regering in Vlaanderen veel minder dan in Wallonië stof heeft doen opwaaien, maar dat er wellicht in Vlaanderen veel meer werd gereageerd op de verklaringen van de Franstalige pers in plaats van op de verklaringen van de voorzitter van de Vlaamse regering.

Nochtans werden bepaalde zaken voor ons duidelijk, met name dat de Vlaamse regering geen samenhangende toekomstvisie heeft en dat zij essentiële punten niet op een coherente wijze behandelt. Dat is niet nieuw, aangezien wij dat reeds hebben meegemaakt met deze regering, die nog geen jaar aan het bewind is. Ter zake herinner ik enkel aan het incident tussen minister Demeester en minister Kelchtermans over de financiering van Antwerpen, evenals aan het incident tussen minister Demeester en de andere leden van de Vlaamse regering in verband met het stemrecht voor migranten. Op een ogenblik dat u, als voorzitter van de Vlaamse regering, collega Sauwens terugfloot en hem vroeg geen extra- verklaringen meer af te leggen, die de samenhang in de Vlaamse regeringsploeg in het gedrang zouden kunnen brengen, stellen wij vast dat u zelf verklaringen heeft afgelegd, waarvan de draagwijdte duidelijk niet door uw collega's werd bijgetreden. Immers, u sprak over de verder doorgedreven staatsstructuur en de federalisering van de sociale zekerheid. Nadien sprak u ook over de aanwending van de middelen, die na het Sint-Michielsakkoord zouden beschikbaar zijn, maar waarvoor u op zijn zachtst uitgedrukt niet op dezelfde golflengte zit als uw collega's.

Trouwens, het was bijna een debat tussen twee VDB's, met name de heren Van den Brande en Vandembroucke, die nodig hun violen vooraf hadden moeten stemmen.

Overigens lonen deze twee laatstgenoemde incidenten de moeite er even dieper op in te gaan. Immers, om het even of het om confederalisme of federalisme gaat en of de federalisering van de sociale zekerheid al dan niet mogelijk is, gaven deze incidenten

toch aanleiding tot een hevige discussie tussen de CVP en de SP.

Mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, in feite bevinden wij ons enigszins in een soort onwettelijke discussie. Immers, nog vóór de eerste letter van het Sint-Michielsakkoord door Kamer en Senaat is goedgekeurd, zegt u reeds als woordvoerder van de Vlaamse regering, dat dit niet ver genoeg gaat. De avond zelf waarop u deze verklaring heeft afgelegd, wordt u via de televisie gecounterd door de minister van Buitenlandse Betrekkingen, de heer Willy Claes, die verklaarde dat het ver genoeg ging en dat wij tijdens de volgende jaren nood hebben aan een windstilte op dat vlak.

Toen wij enkele maanden geleden namens de VLD voorstelden ten gronde ook de fiscale financiële autonomie evenals de federalisering van de sociale zekerheid in deze dialoog te betrekken, werden wij van extreem nihilisme beschuldigd, met name dat wij in feite niets wilden en dat wij in de extremiteit zouden verder gaan om anderen voorbij te steken, maar daar in feite niets mee wilden doen.

De heer J. De Roo : Mijnheer Gabriels, u zegt dat er geen samenhang bestaat in de Vlaamse regering maar mag ik u vragen of er in uw partij wel samenhang bestaat.

Tijdens het debat over de grondwetsherziening en de bespreking van het Sint-Michielsakkoord heeft de vertegenwoordiger van de VLD-fractie in de Senaat — u kan dat terugvinden in het verslag op bladzijden 34 en 35 — letterlijk opgesomd wat volgens zijn fractie allemaal centraal-federaal moet blijven.

Naast buitenlandse zaken, ontwikkelingssamenwerking, defensie, financiën, economie, binnenlandse zaken, infrastructuur en verkeerswezen volgt er als negende punt sociale voorzorg en volksgezondheid, meer specifiek bepaling en organisatie van de basisvoorzieningen van de sociale zekerheid van heel de bevolking zoals kinderbijslag, ziekteverzekering, pensioen, vakantiegeld en werkloos-

De Roo

heid. Wat is op dat vlak de houding van de VLD ?

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Mijnheer De Roo, ik kan u in alle duidelijkheid zeggen dat wij achter de federalisering van de sociale zekerheid staan. Het standpunt dat in de Senaat naar voren is gebracht, is niet het standpunt van de VLD ! In de Vlaamse Raad en in Kamer en Senaat zullen we dat bevestigen.

De heer E. Van Rompuy : Het standpunt van de VLD in de Senaat is dus niet hetzelfde standpunt als in de Vlaamse Raad.

De heer J. Gabriels : Mijnheer Van Rompuy, wij zullen van de gelegenheid gebruik maken om zo vlug mogelijk hierover volledige duidelijkheid te brengen. Trouwens, wij hebben dit reeds aangekondigd. Wij zullen het u gemakkelijk maken, wij zullen op deze punten amenderen en op dat moment verwachten wij van u duidelijkheid. U krijgt dan de kans om de daad bij het woord te voegen en te doen wat u zegt.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik had aan de heer De Roo de vraag willen stellen wat de houding was van zijn fractie en ook die van de andere deelnemers aan de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap, toen de VLD-fractie het principe naar voren bracht van de noodzakelijke federalisering van de sociale zekerheid met inbegrip van een discussie over de regionalisering van een deel van de openbare schuld ? Dit punt werd verwezen naar werkgroep 4 van de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. De reactie van de Franstaligen was duidelijk, ik citeer : Ceci est écoutable, mais pas discutable. Einde citaat. Op dat moment is de CVP plat op zijn buik gaan liggen. Uw partij heeft het dictaat van de Franstaligen aanvaard en die problemen zijn nooit aan bod gekomen, laat staan bediscussieerd.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Mijnheer de voorzitter, als ik even mag doorgaan. Ik zal de heer De Roo nog meer stof tot nadenken geven, dus kan hij straks nog wel eens tussenkomen.

De voorzitter : De heer De Roo vraagt het woord voor een interruptie.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer J. De Roo : Ten eerste, ik heb vastgesteld dat uiteindelijk de Dialoog werd verdergezet met zeven partijen. De VLD heeft aan de Dialoog niet meer deelgenomen.

Ten tweede, wij baseren ons op het regeerakkoord dat heel duidelijk zegt dat de regels van de sociale zekerheid overall op dezelfde wijze moeten worden toegepast en wij eisen uiteraard dat die regels op die manier worden nageleefd. Ter zake is er een heel debat op gang gekomen. Wij hebben dus niet gedaan alsof onze neus bloedde, wij zijn niet op de vlucht gegaan. Integendeel, wij zijn bereid hierover een grondig debat te voeren.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Dit is een grove vertekening van de werkelijkheid. De heer De Roo weet heel goed . . .
(Onderbreking door de heer Vandebroucke)

Collega Vandebroucke, het doet deugd uw stem nog eens te horen in dit halfroond, wij krijgen daarvoor niet vaak de gelegenheid.

Ik herhaal, u weet heel goed dat het federale model alleen maar leefbaar kan zijn als er correcte financiële afspraken tussen de deelgebieden worden gemaakt. Die correcte financiële afspraken zijn er nu niet en ze liggen ook niet vervat in het Sint-Michielsakkoord. U blijft immers verder werken met een dotatie-federalisme en u miskent de gemeenschappen en de gewesten hun legitieme fiscale en financiële verantwoordelijkheid.

U gaat nu die Sint-Michielsakoor-

den goedkeuren en u zal zien dat de Franstaligen, met de heer Périn als bevoorrechte getuige, niet meer aan de onderhandelingstafel zullen komen om te onderhandelen over dat waar de heer Van den Brande nu over praat. Dat is de waarheid. Het zal uw verantwoordelijkheid zijn en die zal u dus niet ontlopen. Wat ik nu zeg, is het enige VLD-standpunt. Wilt u daarvan akte nemen.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Ik stel vast dat het VLD-standpunt de laatste weken op totaal verschillende manieren wordt verklaard. De toelichting van collega De Roo was dan ook volkomen terecht. Het is niet zomaar iets dat iemand van de VLD-fractie een paar maanden geleden heeft gezegd. Het is een politieke stellingname in een openbaar debat namens de VLD-fractie.

Wat het standpunt rond de sociale zekerheid betreft gedurende de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap stonden er twee punten op de dagorde. Ten eerste, de rechttrekking van de verschillen in de sociale zekerheid en ten tweede wat daarvoor moest gebeuren om dit te bereiken. Er was zelfs instemming van de Franstalige partijen om daarover te praten. Dankzij de invoering van de federalisering van de sociale zekerheid en de federalisering van de overheidsschuld is dat eerste punt totaal in de verdrukking geraakt. De PRL heeft toen het commentaar gegeven dat het voor hen beluisterbaar maar niet bespreekbaar is. Dit punt is daarom totaal gehypothekerd.

De heer J. De Roo : Mijnheer de voorzitter, de verslaggever van de Senaatscommissie is hier, hij kan het zelf zeggen.

De heer A. Arts : Mijnheer de voorzitter, op bladzijde 34 van het Senaatsverslag staat, ik citeer : De VLD stelt dan ook voor een lijst op te stellen van exclusief centrale bevoegdheden. Einde citaat. Het negende punt is zoals de heer De Roo zegt, sociale voorzorg.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Mijnheer de voorzitter, wat ook in het **Senaatsverslag** is opgenomen, ik heb zojuist met collega's Dewael en Denys heel duidelijk het standpunt van de VLD weergegeven. Wij staan achter de federalisering van de sociale zekerheid zoals trouwens reeds eerder door de partij-instanties naar voren is gebracht en ik bevestig dit hier opnieuw. U zult dat trouwens ook in de loop van het verdere debat horen.

Ik vraag mij alleen af of u zich niet gemakshalve verschuilt achter een verklaring maar vooral niet moet doen waarvoor u beweert te staan. Met de discussie die op gang werd gebracht door de woorden van de voorzitter van de Vlaamse regering, hebben wij ook ervaren dat de noodzakelijke, fundamentele Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap blijvend los had moeten staan van de vorming van een nationale regering en van de evolutie van deze regering. Mijnheer Vandenbroucke, wij hebben destijds dagenlang gediscussieerd over het feit dat de voorzitter van de Dialoog zelfs geen informateur of formateur mocht zijn, laat staan een eerste minister. Nu is het initiatief volledig in de handen van de eerste minister. Zelfs voorwaarden om het akkoord over de ecotaks goed te keuren, worden door de eerste minister bedongen. Er is dus geen speelruimte meer om, onafhankelijk van de centrale of federale regering, tussen de twee gemeenschappen een dialoog of discussie op gang te brengen.

Mijnheer Vandenbroucke, wij moeten ervaren.. .

De heer J. Geysels : Wie is wij ? Is dat de Volksunie van het verleden ?

De heer J. Gabriels : Mijnheer Geysels, u kan zich inschrijven als spreker, dat is geen enkel probleem. Doe dat dan, maar laat mij ten minste mijn betoog beëindigen. U zal dan ervaren waarvoor wij staan, wij, de VLD, en ook ikzelf, van de VLD. **(Onverstaanbare onderbrekingen door meerdere leden)**

De opmerkingen van de heer Vandenbroucke verbazen mij bijzonder. Of toch niet : ik heb in het verleden

al vaker meegemaakt dat hij op dergelijke manier op de feiten reageert. Dit bewijst hoe benepen, hoe krampachtig hij aankijkt tegen de politieke realiteit. Mijnheer Vandenbroucke, dit is bij u schering en inslag. **(Applaus bij de heer Van Rossem)**

U kan daarop inhaken tijdens uw interpellatie. Wij hebben ook in andere omstandigheden gepleit voor een dialoog die losstond van de federale regering. Het tienpuntenakkoord dat destijds tussen de VU en de PVV tot stand kwam, pleitte eveneens voor een dialoog los van de federale of nationale regering. En nogmaals toen mocht geen informateur of formateur het voorzitterschap ervan waarnemen.

Nu wordt alles geregeld door de zogenaamde meester-goochelaar, Jean-Luc Dehaene. Hij slaagde er deze keer zelfs in de staats hervorming in te pakken in een al of niet onder de ecotaks vallend materiaal. Geachte collega's, goochelen is meestal boeiend, maar dit lijkt meer op de show rond overjaarse goocheltrucs van Toon Hermans, waarbij het bord brak en het ei niet en waarbij de duif dood was. De binding met de federale regering en haar overleven enerzijds en anderzijds de oplossingen die worden uitgedokterd, het blijkt niet te werken. Essentiële punten worden inderdaad niet behandeld. Het ging en gaat er uitsluitend om, deze regering te laten overleven. Trouwens, de drie prioriteiten die Jean-Luc Dehaene zich als eerste minister voornam en de realiteit dat hij slechts met één punt ervan bezig is : de staats hervorming want op de andere punten slaagt hij niet, blijkt dat hij dit punt aangrijpt om zijn federale regering te laten overleven. Dat is de essentie van het geheel.

Hier werd reeds gevraagd waar wij staan met de fundamentele punten van het akkoord : de financiële en de fiscale autonomie, de federalisering van de sociale zekerheid en de schuldenlast. Mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, moeten wij er na de reactie van ondermeer gewezen minister Perin niet over waken dat deze Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap de zoveelste maal voor niets is ? Immers, op een ogenblik

waarop de Franstalige Gemeenschap in financiële ademnood verkeert, leiden te vergaande toegevingen er mogelijk toe dat alle pasmunt om hen aan te zetten tot fundamentele gesprekken, wordt weggegeven. Dit moet ons aansporen om fundamentele gesprekken te voeren, om ook op financieel en fiscaal vlak te regelen wat moet worden geregeld, los van elke centrale of nationale of federale regering, of hoe ze nog mag heten.

Vroeger hebben wij reeds vermeld dat de naamgeving, confederaal of authentiek-federaal, niet essentieel is. De graad van autonomie van de twee grote deelgebieden is de essentiële factor. De bocht van de CVP, mijnheer De Roo, is heel merkwaardig. Tijdens de regeringsonderhandelingen in 1988 was het punt federalisering van de sociale zekerheid niet bespreekbaar. In haar verkiezingsprogramma van 1991, na de fameuze uitval van de heer Moureaux, na zijn fameuze institutionele atoombom, heeft de CVP herhaald dat de federalisering van de sociale zekerheid voor haar geen essentieel punt was. Wat wil men dan nu ? Waren de woorden van de heer Van den Brande niet de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie ?

Nu kan men gaan zeggen dat het applaus op de nieuwjaarsreceptie bewijst dat er meer mensen achter stonden. Hoe dan ook, de CVP is in het verleden al vaak de kampioen geweest van sterke verklaringen die ze achteraf nooit heeft uitgevoerd. **(Onderbreking door de heer Tant)**

Mijnheer Tant, het applaus was nog maar net uitgestorven toen de heer Peirens zei dat 85 percent van de CVP-leden niet achter de uitspraak van de heer Van den Brande staat. Ik herhaal hier alleen wat de heer Peirens zei, die voor velen van u toch geen onbekende is. Twee dagen nadien zei Leo Delcroix in een interview in Le Soir dat hij het niet eens was met minister-president Van den Brande. Ik neem aan dat hij toch wel een CVP-er is. Het gaat hier dus om iemand die uit een heel andere dan ACV-hoek komt en die eveneens afstand neemt van de verklaringen van de heer Van den Brande.

De voorzitter : De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Collega, ik neem aan dat er bij de CVP geen eensgezindheid over deze zaak bestaat. Spreekt u echter wel voor de hele VLD als u pleit voor de sociale zekerheid ? U spreekt dus ook voor een boegbeeld als de heer Delwaide, die vindt dat het nu meer dan genoeg is geweest en dat de Koning gelijk heeft als hij de heer Van den Brande terugfluit ?

De heer J. Gabriels : Mijnheer Annemans, ik ben hier vandaag gemandateerd om namens de fractie te spreken. Het moet duidelijk zijn dat ik het partijstandpunt vertolk. Wij hebben in dit debat al heel wat dissonanten gehoord, maar wij zullen ons houden aan het partijstandpunt. Dat zal u ook zien aan de amendementen die zullen worden neergelegd bij de stemming. **(Onderbreking door de heer Hancké)**

Mijnheer Hancké, ik denk dat u binnen de kortste keren duidelijkheid zal worden verschaft. Dat zal u zien bij de stemmingen, die ook hier in het parlementair halfroond essentieel zijn. Dat was een van de redenen waarom ik opmerkte dat de CVP haar mening niet moet vertolken op een receptie van de partij, maar hier in het parlement. Zij zal tegenover de amendementen van onze partij kleur moeten bekennen. Zij zal zich hier duidelijk voor de publieke galerij moeten uitspreken. **(Onderbreking door de heer De Roo)**

Mijnheer De Roo, niet ongeduldig worden, u krijgt binnenkort de gelegenheid hier duidelijkheid te verschaffen. Wij zullen u daar de kans toe bieden. Het is voor iedereen belangrijk dat die duidelijkheid er komt, ook voor u. De heer Van den Brande heeft gezegd dat we nu moeten doen wat we nu kunnen doen, en dat we later wel zullen zien wat ons dan te doen staat. Mijnheer Van den Brande, ik denk dat dit gevaarlijk is. Ik heb zelf ook enige ervaring met faseringen. We hebben destijds een staatshervorming afgesproken in fases, waarvan de derde fase door woordbreuk van sommige mensen

nooit werd gerealiseerd. Door het systematisch uitstellen van beslissingen kon er nooit over worden gestemd. De CVP is er verantwoordelijk voor dat de derde fase er nooit is gekomen. **(Applaus bij de VLD)**

Op het ogenblik dat de tweede fase net was goedgekeurd, is de heer Dehaene in Leuven gaan vertellen dat de derde fase eigenlijk niet nodig was. Heren van de CVP, dat is uw verantwoordelijkheid, niet de onze ! Mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, ik weet wat het betekent om over fasering te spreken. Fasering leidt uiteindelijk tot uitstel en waarschijnlijk tot afstel. Ik geloof dat echte verantwoordelijkheid hier, in het parlement, moet worden genomen hier en nu. Dat moet niet gebeuren onder applaus op een nieuwjaarsreceptie, maar hier in het parlement wanneer men met teksten wordt geconfronteerd. Wij zullen u deze teksten bezorgen en u zal er op kunnen antwoorden. **(Onderbreking door de heer Tant)**

Mijnheer Tant, wat dit betreft willen wij ook duidelijk maken dat dit een essentieel punt is van het Sint-Michielsakkoord. En over onduidelijkheid gesproken, de CVP is daar onovertreffbaar in. In het verleden hebben we talloze voorbeelden gezien van uitspraken die u nooit hebt waargemaakt.

De heer A. Arts : Bij ons bent u niet welkom !

De heer J. Gabriels : Geen haar op mijn hoofd dat daaraan dacht en mijnheer Tant, u zal zeer binnenkort in de praktijk de mogelijkheid krijgen om over de federalisering van de sociale zekerheid hic et nunc te stemmen. Wij zullen u daar de kans toe bieden en ik kijk met belangstelling uit naar uw stemgedrag. Mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, er wordt vaak beweerd dat de federale staten de best bestuurde en de meest zuinig bestuurde staten ter wereld zijn. Dat is ook juist. **(Onderbreking door de heer Annemans)**

Dit is geen citaat, dit is een realiteit. Andere staten, zoals Oostenrijk, bewijzen dat. Dit hangt echter af van

de regeling van een aantal essentiële principes, zoals de financiële en fiscale autonomie en de eigen verantwoordelijkheid, ook op het vlak van de sociale zekerheid en de schuldregeling, om de verantwoordelijkheid ter zake ten volle te delen. Wat men nu voorstelt, is geen oplossing ten gronde, wat de reacties in Wallonië al hebben bewezen. Het is eigenlijk een minimaal antwoord op de uitdagingen, maar het raakt niet aan de essentie, zeker niet wat financiële en fiscale verantwoordelijkheden betreft.

Wij hebben destijds in de werkgroepen ook voor de federalisering van de sociale zekerheid gepleit, zeker dan voor de gezondheidszorgen en de kinderbijlagen. Dit is voor ons een essentieel punt omdat wij vanuit rechtvaardigheidsargumenten en met het oog op de doorzichtigheid en betaalbaarheid deze sector aan de gemeenschappen willen overdragen.

We zijn het niet eens met de opvatting dat deze overdracht tegenstrijdig is met de voormelde doelen of zelfs maar een vorm van onrechtvaardigheid of een gebrek aan solidariteit zou inhouden. Om het systeem van de sociale zekerheid een kans op overleven te geven, is het belangrijk het principe van de verantwoordelijkheid in te voeren en de grondregels te herdefiniëren. Kunst- en vliegwerk zijn uit den boze ; de burger die de sociale zekerheid echt nodig heeft, de hulpbehoevende, moet opnieuw centraal staan. Alle tussenschotten tussen de verschillende vormen van sociale transfers van de overheid aan de burger moeten verdwijnen. Daardoor zal de hulp van de overheid rechtstreeks kunnen gaan naar wie ze nodig heeft.

Mijnheer Arts, wij willen de verantwoordelijkheid nemen om te voorkomen dat de meer gegoeden nog gebruik kunnen maken van de sociale zekerheid. Precies vanuit dat uitgangspunt kan er solidariteit groeien tussen de burgers in dit bestel zonder dat sommige instituties of instellingen daarvan misbruik kunnen maken.

Het uur van de waarheid zal aanbreken. De amendementen zullen in de

Gabriels

Senaat en in de Kamer worden ingediend. We zullen aan de Vlaamse Raad vragen om zich daarover uit te spreken. Het gaat er immers om te weten of de minister-president en de partijen die hem steunen, menen wat ze zeggen en vooral ook of ze doen wat ze zeggen. In de eerstkomende weken en maanden zal dat aan de werkelijkheid worden getoetst.

Mijnheer de voorzitter, een tweede discussiepunt betreft de bestemming van de gelden die zullen vrijkomen als het Sint-Michielsakkoord zal worden goedgekeurd. De twee VDB's verschillen daarover van mening. Van den Brande en Vandembroucke zaten helemaal niet op dezelfde golflengte. De heer Van den Brande heeft als voorzitter van de Vlaamse regering gereageerd op verklaringen van de SP-voorzitter, die meteen al weer de oude versleten paden wilde bewandelen en het vrijgekomen geld besteden aan doeleinden waarvan in het verleden bewezen is dat ze niet efficiënt zijn, integendeel. **(Twistgesprekken op de banken van SP en AGALEV)**

Mijnheer Vandembroucke, uw systeem heeft in het verleden niet gewerkt. Er is een staatsschuld ontstaan van 8.200 miljard frank, omdat u de paden bent blijven bewandelen die u al jaren bewandelt. Dat soort methoden wenst u nu opnieuw toe te passen.

De heer J. Geysels : Dat getuigt van politiek onfatsoen. U bent de grootste reisduif uit de politieke geschiedenis.

De heer J. Gabriels : Mijnheer Geysels, het is onaanvaardbaar dat er binnen de Vlaamse regering wekenlang zulke discussies worden gevoerd, terwijl een tewerkstellingsconferentie aan de gang is waarvan de werkzaamheden nog niet aan afronding toe zijn. Twee van de drie Vlaamse meerderheidspartijen verschillen daarbij openlijk van mening. De ene schuift een bestemming naar voren en de andere maakt zich sterk het geld niet aan het opbouwen van piramides te besteden en plots heeft

de heer Van den Brande dan een plan gevonden ; het plan zal het scheppen van deeltijdse banen opnieuw moeten aanmoedigen. Het komt hoogst merkwaardig over dat nu op federaal vlak de eerste minister en de minister van Arbeid en Tewerkstelling maatregelen nemen om de deeltijdse arbeid te ontmoedigen, terwijl de Vlaamse regering stimuli wil invoeren voor de deeltijdse arbeid. Op federaal niveau alle maatregelen inzake deeltijdse arbeid afschaffen en ze hier invoeren, lijkt toch weinig consequent.

De voorzitter : Minister-president L. Vandembroucke heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik meen dat het nuttig is te onderstrepen dat ik hierop vandaag, in het kader van deze interpellaties, niet zal antwoorden.

Mijnheer Gabriels, ik denk dat u vele dossiers opvolgt, maar ik kan het u niet kwalijk nemen dat u sommige dossiers minder goed kent. Het gaat over een voorstel om de deeltijdse arbeid meer kansen te geven en dat is een ander thema dan wat complementair wordt gedaan in de werkloosheid.

De heer A. Denys : Mijnheer de minister-president, met welke middelen zal dit worden gefinancierd, met de Sint-Michielsgelden of met andere middelen ?

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Denys, uw ongeduld siert u. Het is een teken van uw jeugd.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer Denys en andere leden van de VLD achten het nuttig steeds maar door elkaar heen te roepen. Dat belet mij vaak de woordvoerder van de VLD goed te verstaan. Laat ons dus rustig alle elementen uitwisselen.

De heer J. Gabriels : Mijnheer de minister-president, mijn interpellatie, met duidelijke vragen, is in deze reeks terecht gekomen. Ik heb het interpellatieverzoek aan u gericht als volgt : Aan de voorzitter van de Vlaamse regering over het gebrek

aan samenhang binnen de Vlaamse regering en het scheppen van vage illusies naar de toekomst toe. Ik heb u daarin ook concrete vragen gesteld over het besteden van de Sint-Michielsgelden. U kunt dus nu niet beweren dat u zich daaraan niet had verwacht.

Mijnheer de voorzitter van de Vlaamse regering, indien u dergelijke uitspraken doet, spreekt u dan namens de hele Vlaamse regering of spreekt u ook namens uw partij ? U hebt op andere niveaus andere maatregelen genomen die regelrecht indruisen tegen de maatregelen die u nu beweert te moeten nemen.

Mijnheer de voorzitter, wij moeten vaststellen dat deze regering vaak verdeeld opereert ten opzichte van de realiteit en de politieke actualiteit. Ondertussen neemt zij een vlucht vooruit op een aantal punten. Men is bijvoorbeeld bezig een Vlaamse Grondwet op te stellen.

Wij hebben daarvan gisteren al het concept van de heer Van Rompuy kunnen lezen. Hij wil in die Grondwet zaken inschrijven waardoor de CVP in de toekomst, zelfs wanneer ze geen deel meer zou uitmaken van de meerderheid, toch nog zeker zou zijn van een stuk van de macht. In een Grondwet dienen algemene principes ingeschreven. De huisvesting in de Grondwet inschrijven lijkt mij toch verbazend. Dit is immers gewoon de bevoegdheid van een meerderheid. **(Onderbreking door de heer Van Rompuy)**

Mijnheer Van Rompuy, wij hebben van u veel geleerd en alleszins dat wij in de toekomst bepaalde fouten moeten voorkomen. In een Grondwet mogen alleen de basisregels van de samenleving in Vlaanderen worden opgenomen. U wilt er allerlei zaken inschrijven om de macht van de CVP toch te handhaven. Dat is de essentie. Herlees het artikel en de Vrije Tribune in De Standaard. Dit is gewoon schandelijk en misbruik maken van een idee dat goed en deugdelijk is voor Vlaanderen, ten voordele van de macht van de partij.

Bovendien, mijnheer de minister-

Gabriels

president, is u in afzondering gegaan om het jaar 2002, de 700ste verjaardag van de Guldensporenslag, voor te bereiden. Het is goed dat een regering vooruit kijkt, maar het zou nog beter zijn dat die regering doet wat zij zegt. Door niet te doen wat ze zeggen, worden illusies gecreëerd die door de bevolking niet meer worden begrepen. Daarom heb ik u een aantal concrete vragen gesteld. Ik wens daarop ook een concreet antwoord te krijgen. Is de stellingname inzake confederalisme en federalisering van de sociale zekerheid een stellingname van de hele Vlaamse regering, is dat een persoonlijke stellingname van de minister-president of van de minister-president en de CVP.

Mijnheer de minister-president, is er daarover overleg geweest tussen de meerderheidspartijen ? Zo ja, waarom wel ? Zo neen, waarom niet ? Is de Vlaamse regering, gezien de verklaringen van de Franstaligen, niet van mening dat wij een unieke kans missen als wij het probleem van de fiscale en financiële autonomie nu niet regelen ? Zullen wij dan uiteindelijk niet zelf blijven sudderen of op de pot zitten -zoals **Perin** zegt- om tenslotte onze eigen problemen toch zelf te moeten oplossen ? Is het niet beter het probleem van de sociale zekerheid nu samen met dat van de totale fiscale en financiële autonomie te regelen ?

Bestaat er in de Vlaamse regering reeds overeenstemming over de aanwending van de gelden die Vlaanderen ingevolge het **Sint-Michielsakkoord** extra zal ontvangen ?

U pleit in uw concept voor 2002 voor een anti-bureaucratische revolutie. In hoever stemt dit overeen met de systematische bureaucratische uitbouw van de GIMV, Aquafin, de SERV, enzovoort. Daaromtrent wil ik van u nu een duidelijk antwoord om het beleid niet te laten vastroesten zodat van al die mooie principes maar weinig of niets terecht komt.

Mijnheer de minister-president, uw voorganger die de Vlaamse regering elf jaar heeft voorgezeten, zei ooit :

Wat wij zelf doen, doen wij beter. Ik kan u verzekeren dat die idee in Vlaanderen nog maar weinig mensen overtuigt.

De praktijk wees uit dat in verschillende sectoren, zoals onderwijs en welzijn, de oude Belgische kwalen zijn overgenomen en er dus niets veranderde. Na uw uitspraken zijn wij tot een andere leuze gekomen : u doet niet meer wat moet gedaan worden, u spreekt alleen maar en schuift alles op de lange baan, u scheidt illusies, uw beloften worden in het beleid niet hard gemaakt. Ik zou kunnen zeggen dat u staat voor de leuze wat wij zelf zeggen, zeggen wij beter. Mag ik u dan ook vragen realistisch te blijven en gevolg te geven aan de bestaande vragen en verwachtingen en mij te zeggen of u bereid bent nu al datgene te doen waarvoor u beweert op te komen. Dat is de essentie van een politieke consequentie. Indien u dit niet doet, hebt u met uw verklaringen enkel verwarring gezaaid zonder enig concreet resultaat. Als wij binnenkort de voorstellen van de meerderheid zullen amenderen, zal blijken of uw verklaringen de toetsing aan de praktijk zullen doorstaan. Dan pas zal het ook voor de publieke opinie duidelijk worden of u alleen voor de galerij hebt gesproken dan wel of u ook zult doen wat u zegt.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, de minister-president heeft een aantal uitspraken gedaan over confederalisme, een verregaande federalisering van de sociale zekerheid en ook over Brussel - dat schijnt men nogal eens te vergeten -, die hem een veeg uit de pan hebben bezorgd van de man uit Laken die zich daarmee overigens bijzonder onpopulair heeft gemaakt in Vlaanderen. Dat laatste vind ik uiteraard een goeie zaak.

Die uitspraken hebben een golf van verontwaardiging doen ontstaan in het zuiden van het land, niet enkel bij walliganten als Perin, maar ook bij respectabele Waalse politici als Maystadt, Wathélet, Coëme en Mou-

reaux. Ook die spuwden dus hun gal uit. Men kan zich afvragen waarom die reacties zo heftig waren, want uiteindelijk was dit niet de eerste keer dat de minister-president zoiets verklaarde. Vergeleken met de verklaring die de minister-president tegenover het weekblad Trends aflegde en die verscheen in het nummer van 13 augustus 1992, was het interview met de Libre Belgique nog braaf. Naar aanleiding van het dreigement van Spitaels dat er van de Belgische staat geen sprake meer kan zijn indien er geraakt wordt aan de unitaire sociale zekerheid, verklaarde de minister-president in Trends namelijk het volgende : Als Spitaels zegt, farewell, dan zeg ik okee, bye-bye. Ik ben geen separatist, maar ik laat mij niet afdreigen door separatistische scenario's. De Walen moeten goed beseffen dat er een moment kan komen waarbij Vlaanderen conclusies trekt. Einde citaat.

Mijnheer de minister-president, u gaf toen dus zelf al toe dat er geen taboe meer was. Als separatisme voor u geen taboe meer is, dan zou ik er terloops willen voor pleiten dat u zich voortaan ook zou begeven naar de plaatsen waar de beslissingen worden genomen - Bonn, Parijs, Londen en Washington -, in plaats van alleen naar Catalonië en de Pas-de-Calais te gaan - hoe sympathiek wij dat ook vinden - om daar akkoorden af te sluiten.

Maar goed, na die uitspraken in Trends bleef alles kalm : geen heftige verontwaardiging, geen interpellaties in de Kamer, terwijl uw recente verklaringen wel een golf van verontwaardiging uitlokten. Men schreeuwde het uit dat de schandalige Van den Brande op separatisme aanstuurt. Ik trek daaruit de conclusie dat niet zozeer de inhoud van uw uitspraak dan wel het tijdstip bepalend was voor de reactie. In augustus was er nog geen communautair akkoord, maar nu wel en daar wringt het schoentje en daaraan is het verschil in reactie toe te schrijven.

Mijnheer de minister-president, waarom hebt u die eisen in verband met een verregaande federalisering van de sociale zekerheid niet eerder

Van Hautthem

gedaan, waarom hebt u die niet op tafel gegooid tijdens de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap ? U zou toch geloofwaardiger zijn overgekomen, mocht u toen uw mond hebben opengedaan en niet uw lippen stijf op elkaar hebben gehouden vanuit de vaststelling dat Wallonië deze problematiek toch niet bespreekbaar achtte. U zou veel geloofwaardiger zijn overgekomen, mocht u van uw eisen een breekpunt hebben gemaakt voor de uitvoering van het Sint-Michielsakkoord. Toch hebt u met uw uitspraken de vinger op de etterende wonde gelegd. Uit de Waalse reactie is namelijk gebleken dat Wallonië een heel andere interpretatie geeft aan het Sint-Michielsakkoord. Globaal gezien, een paar uitzonderingen niet te na gesproken, kan men stellen dat voor Vlaanderen het Sint-Michielsakkoord voor Vlaanderen geen eindpunt is, maar voor Wallonië blijikbaar wel. Wallonië heeft ook gezegd waarom : met dit akkoord werd aan alle Waalse eisen voldaan. Wallonië krijgt het geld waar het om heeft gevraagd, het krijgt de federalisering van de landbouw en tussendoor kan het nog wat knabbelen aan het statuut van de **faciliteitengemeenten**.

Voor het overige hebben zij geen eisen meer. Dit wordt niet alleen beweerd door Périn maar eveneens door Maystadt, Coëme, Wathélet en Moureaux. Men schildert Périn maar al te graag af als een wereldvreemd individu dat af en toe een gekke uitspraak doet waarmee men geen rekening hoeft te houden. Het blijkt echter dat bepaalde Belgische excellenties het met hem eens zijn.

Mijnheer de minister-president, aangezien de Walen geen verdere eisen hebben, zullen zij niet eens meer bereid worden gevonden om nog met u aan tafel te gaan zitten en te bespreken wat u wil realiseren.

Wat hen betreft, moet het Sint-Michielsakkoord zo vlug mogelijk worden goedgekeurd, zodat zij geen vragende partij meer hoeven te zijn. In die logica leidt het goedkeuren van het Sint-Michielsakkoord tot een

blokkeren van de verdere federalisering.

Wat bedoelt u trouwens met verdere federalisering ? Welke taak zal er nog weggelegd zijn voor het federaal bestuur en welke taken zullen aan de gewesten en de gemeenschappen worden toegekend ?

Wat de Walen betreft, mag u dan naar hartelust vraaggesprekken weggeven met gespierde taal. U weet dat men dit de thesis-Périn noemt, die echter ook door andere excellenties wordt verdedigd.

Mijnheer de minister-president, deelt u eveneens die benadering ? Is u zinnens uw uitspraken in de praktijk om te zetten ? Op welk politiek forum gaat u uw eisen hardmaken ?

Als het van de Walen en van het Sint-Michielsakkoord afhangt, krijgt u nooit meer een politiek forum.

Er werd beslist om de **niet-verklaarbare** transfers in de sociale zekerheid van Noord naar Zuid recht te trekken. Wallonië is er uitstekend in geslaagd om de aandacht van de kern van de zaak af te leiden. Er is nochtans meer dan de niet-verklaarbare transfers in de sociale zekerheid ; het globale transfer wordt geschat op 300 miljard frank per jaar. Van dit bedrag wordt echter geen gewag gemaakt.

Kan u mij zeggen wat men verstaat onder die niet-verklaarbare transfers ? Wie bepaalt uiteindelijk wat verklaarbaar is en wat niet ?

Op dit ogenblik wordt wel verschrikkelijk veel drukte gemaakt om een globaal bedrag van ongeveer 3 miljard frank.

U is voorstander van een verdere federalisering van de sociale zekerheid. Wie beweert dat de voorstanders van de federalisering niet solidair zijn, vergist zich. Het ene heeft niets te maken met het andere.

In de eerste plaats wil ik trouwens zelf kunnen bepalen met wie ik solidair ben en in welke mate. Vervolgens begint men zich in Vlaanderen — ik richt mij hier tot de socialisten — stilaan af te vragen met wie men

uiteindelijk solidair is : met diegenen die Voeren er nog bij willen, met diegenen die hun aanspraken op Vlaams-Brabant niet willen afzweren, met diegenen die vaak een arrogante houding aannemen tegenover Vlaanderen ? De mensen beginnen stilaan hun rekening te maken, zij vragen zich af in welk land zij leven, dit land waar zij toch in de meerderheid zijn. Dit heeft niets te maken met een gebrek aan solidariteit.

Men vraagt zich af waarom gezondheidszorg in het zuiden van het land zo duur moet zijn. Wij moeten nu eindelijk eens gedaan maken met de mythe dat de federalisering van de sociale zekerheid de arme Waalse arbeider zal benadelen. Niet de gewone Waalse mens profiteert van de transfers in de sociale zekerheid maar wel de ziekenhuizen, de laboratoria, de mutualiteiten en de structuren die miljarden frank kosten en die zij te allen prijze in stand willen houden.

Mijnheer de minister-president, u hebt ook een aantal uitspraken gedaan over Brussel. U beschouwt de rol van Brussel als deze van een district, anders dan de twee andere gewesten.

Wat bedoelt u daarmee ? Ik zou op deze vraag graag een antwoord krijgen, maar vertel me niet dat Brussel geen volwaardig derde gewest is. Dat fabeltje zal u toch niet opnieuw opdissen. Of zal u antwoorden dat men zich bij de vorige staatsvorming met betrekking tot Brussel schromelijk heeft vergist ? Dat zou pas een bekentenis van formaat zijn.

Heeft u overigens al stappen gedaan om van uw standpunt het standpunt van de gehele Vlaamse regering te maken ? Blijkbaar is er na uw verklaring toch wel een en ander met betrekking tot de communicatie misgelopen. Iedereen weet dat de socialistische ministers van uw regering uw ideeën niet ongenegen zijn, maar toch vond Vandenbroucke het nodig om met zijn betweterig vingertje zijn ministers tot de orde te roepen. Het was volgens mij meer dan opvallend dat tijdens het voorbije vragenuurtje ook Belgisch minister Willockx aanwezig was die nochtans anders welhaast nooit aanwezig is.

Van Hauthem

De socialisten hebben u die dag in het openbaar gedesavouéerd. Ik vraag me af wat u daarvan vindt. Is er intussen al een wijziging opgetreden in de houding van de socialistische ministers ? Of blijven zij de slipdragers van de PS ?

Zolang uw standpunt niet het standpunt wordt van de gehele Vlaamse regering, hebben uw uitspraken ook niet veel zin. U zou tenminste een poging moeten doen om uw ministers op een lijn te krijgen. Indien dit niet lukt, moet u daaruit de conclusie trekken en desnoods ontslag nemen.

Mijnheer de minister-president, u bent bij Coburg geroepen. Ik zeg wel degelijk Coburg, want men heeft het altijd over de omgeving en de adviseurs van de Koning, en men stelt die brave man uit Laken voor als iemand die men af en toe opvoert en die men in het oor fluistert wat hij moet zeggen. Ik geloof die mythe niet. Dit taboe moet worden doorbroken want hijzelf omringt zich met adviseurs en hij zelf weet perfect wat hij zegt.

Waarom heeft hij u op het matje geroepen ? Vorige week in de Kamer antwoordde eerste minister Dehaene op een hele reeks interpellaties over het koninklijk optreden met zijn welbekende subtiliteit en elegantie alleen dat hij de politieke verantwoordelijkheid op zich nam voor het feit dat de Koning audiëntie had verleend. Wat de inhoud van dat gesprek betreft, ging het volgens hem over interpretaties. Gedurende een week hebben de kranten er bol van gestaan. Alle politieke commentatoren waren op de hoogte, maar eerste minister Dehaene verklaart dan dat het om louter interpretaties gaat. Wie maakt wie wat wijs ?

Ik meen dat Coburg geschrokken is omdat hij ook weet dat de sociale zekerheid de achillespees is die deze staat nog in stand houdt, tenminste als hij zijn Waalse vrienden mag geloven. Mijnheer Van Grembergen, het gaat volgens mij helemaal niet om een misverstand dat Van den Brande bij Coburg is geroepen.

Mijnheer de minister-president, ik

heb al gezegd dat ik van oordeel ben dat u niet op audiëntie had moeten gaan. U had er niets verloren. Indien u niet was gegaan, dan had u pas een signaal aan Coburg gegeven. U zou hem dan hebben laten voelen dat hij met u en uw regering niets te maken heeft en dat u alleen verantwoording moet afleggen tegenover de Vlaamse Raad.

Ik ben wel blij dat dit is voorgevallen, want ik ben ervan overtuigd dat in Vlaanderen stilaan de ogen opengaan wat dit betreft.

Wij hebben een Coburger die niet een lintjesknipper of een handjeschudder is maar die een duidelijke politieke rol speelt. Alleen al vanuit democratisch oogpunt kan dat in een moderne democratie niet meer. Wil hij aan politiek doen dan moet hij zich, zoals iedereen aanbieden aan de kiezer. Een monarchie die aan politiek doet, is compleet achterhaald. Na veertig jaar aan politiek doen, krijgt men een zeker autoritair trekje en grijpt men terug naar een soort van despotisme van de vorige eeuw.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-voorzitter, alleen dit incident met Coburg heeft aangetoond dat Coburg zijn tijd heeft gehad. **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, voor onze fractie betekent het Sint-Michielsakkoord een enorme stap in de richting van een verdere federalisering en een grotere Vlaamse autonomie. Wie de discussies in de commissie voor de Herziening van de Grondwet van de Kamer meemaakt, is er meer dan ooit van overtuigd dat het Sint-Michielsakkoord voor onze democratie en voor Vlaanderen een goede zaak is. Het gaat om een fundamentele omwenteling van onze instellingen waardoor de politieke besluitvorming in ons land veel doorzichtiger wordt. Hoe meer men de teksten bekijkt en hoe meer men de gevolgen van die hervorming onder ogen ziet, hoe belang-

rijker men ze vindt. Wij gaan naar een nieuw politiek stelsel, naar een hervorming van de Kamer en de Senaat, naar het rechtstreeks verkiezen van de raden. Vijf jaar geleden zou niemand zulke omwenteling mogelijk geacht hebben.

Mijnheer Annemans, het blijft voor mij een politiek mirakel dat dit is kunnen tot stand komen buiten de traditionele regeringsmeerderheid en dat er een aantal partijen van de oppositie meewerken tot het bekomen van een tweederde meerderheid. Het zal heel moeilijk zijn om in de loop van de jaren negentig in Kamer of Senaat nog een tweederde meerderheid te vinden om een staatshervorming te realiseren. De hervorming die wordt goedgekeurd, is van de grootste betekenis voor het politieke systeem van België en ook van Vlaanderen. Wie de discussies in de Kamercommissie meemaakt, merkt op dat de oppositie tegen dit akkoord eigenlijk van de Franstaligen komt.

Collega Denys, ik heb de indruk in de commissie Grondwet dat de VLD wenst dat het Sint-Michielsakkoord zo vlug mogelijk zal worden goedgekeurd. De VLD voert een oppositie louter pro forma. Verhofstadt hebben wij nog nooit in de commissie gezien daar waar de heer Gol dagenlang uren en uren aanwezig is om het akkoord te kunnen beletten. De VLD voelt immers aan dat er vanuit Vlaams oogpunt zeer weinig argumenten tegen zijn. Wij denken aan de rechtstreekse verkiezing van de raden, aan meer bevoegdheden en aan de splitsing van Brabant. Wij kennen het tienpuntenprogramma dat vanuit de Vlaamse Raad is gegroeid. De Vlaamse Raad heeft een enorme invloed uitgeoefend op de politieke agenda en op de akkoorden die tot stand zijn gekomen. Wij willen er werk van maken dat deze in de volgende maanden zullen worden gerealiseerd. De staatshervorming is geen eindpunt. Zij is een omvorming en een dynamisch proces waarin de rechtstreekse verkiezing van de raden de motor zal zijn naar meer autonomie. Tegen 1996 gaan wij naar een Europese economische en monetaire unie. Dat zal een bevoegdheidsver-

Van Rompuy

schuiving teweebrengen van het nationale niveau naar het Europese niveau. De staatshervorming zal ook dan in evolutie zijn. Er zijn nu al discussies in verband met het tewerkstellingsbeleid, over de sociale bijdragen en de premies of die nationaal of regionaal moeten zijn enzovoort. Op dat vlak zal de staatshervorming worden aangepast in de richting van meer autonomie.

Volgens de VLD zouden de Franstaligen nooit meer bereid zijn om te onderhandelen.

De heer H. Schiltz : De heer Perin zal de geschiedenis ingaan als een briljante sofist die niets heeft gerealiseerd. Het woord Perin zal dus in encyclopedieën een briljante sofist betekenen die niets heeft gerealiseerd. Dat wordt nu voor de Vlamingen het evangelie.

De heer E. Van Rompuy : Ik citeer Hugo Schiltz : Tegen degenen die denken dat de Vlamingen in de toekomst geen machtsinstrument hebben om verdere staatshervormingen af te dwingen, zeg ik dat er altijd Vlamingen en Franstaligen zullen nodig zijn voor het vormen van een federale regering, einde citaat.

Mijnheer Denys, de dag dat de VLD geroepen is om regeringsverantwoordelijkheid te nemen, wil ik eens zien of deze partij wil dat het volgend parlement een constituant is. Bovendien wil ik eens zien of de VLD bij de vorming van de volgende regering, zoals de CVP heeft gedaan, in het regeerakkoord een aantal essentiële elementen zal opnemen van een staatshervorming en in het parlement zal zoeken naar een tweederde meerderheid. Indien de staatshervorming niet was doorgevoerd, was er ook geen regering-Dehaene meer geweest en had men waarschijnlijk ook geen nationale regering meer gehad.

De CVP heeft in het regeerprogramma herhaaldelijk beklemtoond dat er naast de sanering van de openbare financiën ook een nieuwe staatshervorming moet komen. Dit was trouwens voor ons de inzet van de rege-

ringvorming. Ik ben ervan overtuigd dat, indien na de volgende verkiezingen, de VLD met de heer Spitaels zou onderhandelen zij de staatshervorming niet op de agenda zal plaatsen. Zij zal ervan uitgaan dat dit rustig in het parlement kan worden behandeld. De Vlamingen kunnen nog altijd macht uitoefenen omdat de regeringvorming het machtigste wapen is om tot een staatshervorming te komen.

De CVP was, zoals de heer De Roo zojuist heeft gezegd, de motor van alle staatshervormingen van de jongste 20 jaar. Dit gebeurde in 1970 met Gaston Eyskens, op het einde van de jaren zeventig met Leo Tindemans en Wilfried Martens en de jongste jaren met Wilfried Martens en Jean-Luc Dehaene. Wij hebben in moeilijke omstandigheden met de eerste minister, telkens op kop het land medegestuwd naar de federale structuren. Nu kunnen we in artikel 1 van de Grondwet zeggen dat België een federale staat wordt.

Wij zullen in de toekomst onze verantwoordelijkheid nemen, zoals wij in het verleden hebben gedaan.

Mijnheer Annemans, als u natuurlijk nooit verantwoordelijkheid opneemt, kunt u waarschijnlijk op dat vlak anderen gemakkelijk verwijten maken. Probeer zelf een onderhandeling met de Franstaligen tot stand te brengen, wij zullen wel zien wat u ervan terecht zal brengen.

Namens de CVP-fractie in de Vlaamse Raad, namens alle rechtstreeks verkozen kamerleden en senatoren van de CVP, bevestig ik als fractieleider wat de minister-president enkele dagen geleden heeft gezegd over de toekomst van de staatshervorming, wij onderschrijven zijn standpunt volkomen. Ik citeer de minister-president : wanneer wij de Vlaamse staatshervorming op lange termijn bekijken, moeten we ook vanuit de bekommernis om democratisch en beter te besturen en om homogene bevoegdheidspakketten te hebben, pleiten voor verdere overheveling van bevoegdheden en middelen naar Vlaanderen. Ook voor de samenhang van het beleid is het nodig dat onze

autonomie steeds verder wordt verdiept. Dit is een natuurlijk proces. Belangrijke onderdelen van het beleid in de sociale zekerheid, in de economie, in de fiscaliteit, in het wetenschappelijk onderzoek en in de algemene wetgeving moeten verder worden geregionaliseerd.

Hiermee is in alle duidelijkheid gezegd wat ons standpunt is op termijn over de verdere federalisering. De politieke discussie over wat met de staatshervorming, na de goedkeuring van de Sint-Michielsakkoorden moet gebeuren, moet in alle vrijheid worden gevoerd. Niemand kan trouwens verhinderen dat die discussie wordt gevoerd.

Mevrouw Aelvoet heeft in de Kamer gezegd dat men in de komende jaren vrij is om opvattingen te hebben, wat de staatshervorming ook is, en die vrijheid nemen wij ook voor ons.

Wij zullen in de toekomst blijven pleiten voor een doorzichtige en omkeerbare solidariteit tussen personen en gemeenschappen op het nationale en Europese vlak in het kader van de economische en monetaire unie.

Solidariteit zal altijd nodig zijn, ook op Europees vlak. In Maastricht werd toch ook in een cohesiefonds gepland om aan bepaalde regio's die het moeilijk hebben, steun te verlenen.

Het is mijn opvatting dat in de komende jaren evenwel veel zal afhangen van wat op federaal niveau gebeurt met de openbare financiën. Als België het in de komende jaren als staatsstructuur moeilijk zou kunnen hebben, dan zal dat niet zijn door verklaringen van ministers of moties van parlementen maar wel door de moeilijkheden die men heeft om op nationaal vlak een doelmatig saneringsbeleid te voeren en de rentesneeuwbal te stoppen.

Laten we naar het verleden kijken. De nationale sectoren werden geregionaliseerd omdat men de schuldenberg niet meer kon overzien en om economische en financiële redenen. Men ging ervan uit dat financiële verantwoordelijkheid van de regio's tot een betere sanering zou leiden.

Van Rompuy

De sociale zekerheid zal, zowel op demografisch als op economisch vlak, in de komende jaren voor zware uitdagingen staan. De groeiende recessie zal in de komende jaren gekoppeld zijn aan een structurele crisis in die zin dat de informatica in de jaren tachtig enorm veel werkgelegenheid heeft gecreëerd, maar deze informatica leidt, in een periode van crisis, tot arbeidsbesparing. Vandaar dat Vlaanderen een veel snellere stijging van de werkloosheid heeft dan Wallonië. Ook in de ziekteverzekering staan wij voor enorme uitdagingen, zowel op demografisch vlak als inzake de ontwikkeling van de moderne technologie.

Degenen die nu pleiten voor het nationaal behoud van de sociale zekerheid moeten ook beseffen dat, als men weigert in de sociale zekerheid in te grijpen om bepaalde misbruiken en regionale onevenwichten tegen te gaan, ook om het stelsel financieel leefbaar te houden, zij op termijn eigenlijk de grootste pleitbezorgers zijn voor de federalisering van de sociale zekerheid.

Wie nu weigert de sociale zekerheid gezond te maken, is degene die op termijn onvermijdelijk het federaliseringsproces zal versnellen. België moet in 1996 de Maastricht-norm halen om deel te nemen aan de Europese munt. Wij moeten daarvoor, in de nationale begroting, ons tekort tot 3 procent van het bruto nationaal produkt beperken. De sociale zekerheid kent een sterke stijging. Er was in 1991-1992 een reële groei van 4 procent. Om de Maastricht-norm te halen, moeten we deze stijging tot 1,5 procent herleiden. Dit zal een zeer zware inspanning vergen.

Vlaanderen wil deelnemen aan deze economische en monetaire unie. Wij willen die norm halen. Wie dat belet door te weigeren de sociale zekerheid financieel gezond te maken, ondergraaft op termijn de economische en monetaire unie.

Die discussie wordt op dit ogenblik in het nationale parlement gevoerd. Het is echter duidelijk dat Vlaande-

ren weet waar het naartoe wil. Ik denk dat het debat van vandaag perspectieven opent, dat de regionalisering van de sociale zekerheid op termijn mogelijk is.

We onderschrijven de stellingen van de minister-president Van den Brande, die verwoord heeft wat Vlaanderen in 2002 als fundamentele optie kan hebben. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Gabriëls heeft het woord voor een interruptie.

De heer J. Gabriëls : Ik wens de heer Van Rompuy te vragen of hij de amendementen inzake de federalisering van de sociale zekerheid die wij zullen indienen namens zijn fractie met ja of neen zal antwoorden.

De heer E. Van Rompuy : Ik heb u duidelijk de houding van de CVP-fractie inzake het Sint-Michielsakkoord meegedeeld.

De heer J. Gabriëls : Dat is geen antwoord op mijn vraag.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wil van mijn uiteenzetting gebruik maken om eerst te wijzen op de intellectuele oneerlijkheid die hier door de heren De Roo en Arts werd geïllustreerd. Zij hebben verwezen naar het verslag in de Senaat dat zij totaal uit zijn context hebben getrokken. Ik citeer de heer De Croo op bladzijde 35 in het verslag : Wat van de sociale zekerheid en de volksgezondheid nationaal blijft, zijn de bepalingen en de organisatie van de basisvoorzieningen voor de sociale zekerheid van de bevolking, zoals kinderbijslag, ziekteverzekering, pensioen, vakantiegeld en werkloosheid. Einde citaat. Wij zijn voorstander van een basissolidariteit, waarbij het basisinkomen nationaal blijft en door fiscale middelen wordt gefinancierd. U weet dat wij met het drietrapsstelsel werken. Wij pleiten tegelijkertijd voor hervorming. De rest mag en moet gefederaliseerd worden.

Geachte collega's, het is intellectueel oneerlijk hier op tegenstellingen te wijzen die er niet zijn. Wij zijn er

voorstander van — welke fractie is er niet voor ? — dat de basissolidariteit, in welke omstandigheid ook, van het gewaarborgd inkomen — dat kan de werkloosheidsvergoeding zijn — nationaal blijft.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer Denys, ik heb u zeer goed begrepen. U pleit voor het Belgisch houden van de sociale zekerheid en voor het feit dat er dan vanuit de gemeenschappen of de gewesten een surplus of een andere inschatting kan zijn. U spreekt dus niet meer over de federalisering. U spreekt over het centraal houden van de federalisering, met een surplus langs één of andere gemeenschap om.

De heer A. Denys : Mijnheer Van Grembergen, mag ik u erop wijzen — mevrouw Aelvoet was in de werkgroep 4 van de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap aanwezig — ...

De heer P. Van Grembergen : Dat is totaal in tegenstrijd met wat de heer Gabriëls zojuist komt te zeggen.

De heer A. Denys : Dat is niet waar. U geeft intentieverklaringen die niet juist zijn. Wat wij hier zeggen, zijn dezelfde voorstellen die wij in de werkgroep 4 hebben aangehaald. U moet onze voorstellen tot federalisering van de sociale zekerheid tesa-men met een hervorming bekijken. Wij willen een basissolidariteit op nationaal niveau behouden. U moet onze voorstellen in hun context lezen. Wij zullen die voorstellen ook in amendementen omzetten. Dat betekent dat wij van het huidige pakket meer dan 500 miljard frank willen federaliseren. Dat gaat veel verder dan wat ik tot op heden heb gehoord. Het gaat in ieder geval verder dan wat de heer Van den Brande zegt, want hij noemt geen cijfers. Wij hebben concrete voorstellen voor meer dan 500 miljard frank in de werkgroep ingediend. (*Samenspraak*)

Ik richt mij tot de heer Schiltz om te zeggen dat dit het standpunt is van de VLD, zoals het werd vertolkt in de Senaat en tijdens de besprekingen in de Kamer. Ter zake bestaat er geen verschil. Het moet worden ge-

Denys

plaatst in de context van de hervorming van de sociale zekerheid.

Ofwel wil men ter zake een intellectueel debat voeren en op dat ogenblik moet men de zaken durven nuanceren en ze in de juiste context plaatsen ; ofwel wil men enkel slogans verkondigen en beschuldigingen uiten. Ik heb het standpunt van de VLD, zoals het werd vertolkt door de heren De Croo en Gabriels, duidelijk en correct weergegeven.

De voorzitter : Collega's, het is belangrijk dat iedereen zich duidelijk kan uitspreken, zonder te veel te worden onderbroken.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer Denys, het mag u toch niet verwonderen dat er verwarring ontstaat omtrent het standpunt van de VLD. Om te beginnen, nemen twee leden van de VLD het woord, maar zij verklaren niet helemaal hetzelfde.

Bovendien publiceert de VLD een Vrije Tribune waarin in een uiterst extreme vorm gesteld wordt dat de Koning de heer Van den Brande niet hard genoeg op de tenen heeft getrapt. Volgens hen had de vorst veel verder moeten gaan en moet hij in de toekomst dat recht hebben. Volgens deze Vrije Tribune is het trouwens de taak en de plicht van de Koning in een dergelijk geval hardhandig op te treden. Nadien komen twee andere leden van de VLD op deze tribune nog wat anders verklaren.

Welk is uiteindelijk het standpunt van de VLD ten aanzien van de sociale zekerheid en ten aanzien van het plan van de heer Van den Brande ?

De heer A. Denys : Mijnheer Annemans, wilt u mij eens duidelijk maken welk verschil er is tussen het betoog van de heer Gabriels en het mijne ? U laat mij eerst en vooral niet eens uitspreken, en vervolgens beweert u dat de heer Gabriels en ikzelf er een verschillend standpunt op nahouden. Ik zie niet in waar dat verschil zich situeert.

De heer G. Annemans : Ik ben ervan overtuigd dat de heer Gabriels pleitte voor de federalisering van de sociale zekerheid in de zin die hij er als voorzitter van de Volksunie jarenlang aangaf.

De heer A. Denys : Er was steeds sprake van een gedeeltelijke federalisering, waarbij de basissolidariteit nationaal bleef.

De heer G. Annemans : Dat is een nieuw feit.

De heer A. Denys : Het is uiteraard niet moeilijk te beweren dat men niet meer kan volgen indien men verwarring zaait !

De voorzitter : Collega's, iedereen heeft er belang bij elkaars standpunten duidelijk te leren kennen. Dat betekent dat men in eerste instantie naar elkaar leert luisteren.

Ik zal het woord geven respectievelijk aan de heer Arts, mevrouw Aelvoet en de heer Sleecx en ik hoop dat alle leden aandachtig zullen luisteren.

De heer Arts heeft het woord.

De heer A. Arts : Mijnheer de voorzitter, ik heb getracht goed te luisteren naar de heer Denys en ik hoorde dat hij sprak over basisregels. In dat verband wens ik nogmaals de tekst te citeren die er duidelijk een andere woordenschat op nahoudt, ik citeer : Sociale voorzorg en volksgezondheid. Bepaling en organisaties van de basisvoorzieningen. Einde citaat. Basisvoorzieningen is duidelijk wat anders dan basisregels, vermits die term op het geheel wijst.

De heer A. Denys : De bedoeling is dat wij een basissolidariteit behouden. De wijze waarop u de tekst interpreteert, is uw probleem.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : De heer Denys verwees uitdrukkelijk naar mij in verband met het standpunt dat werd vertolkt in werkgroep 4 met betrekking tot de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap.

Ik wens te bevestigen dat de PW destijds inderdaad een pleidooi hield in de zin van een gedeeltelijke federalisering van de sociale zekerheid. Of de VLD echter nog steeds die mening is toegedaan, is onduidelijk. Inderdaad, in zijn betoog steunt de heer Gabriels de verklaringen van de heer Van den Brande over de federalisering van de sociale zekerheid, de pensioenen, de werkloosheid enzovoort. Dat verwijst impliciet naar de opsplitsing van de inkomsten en de uitgaven van de sociale zekerheid.

Indien zulks de bedoeling is, dan moet dat ook worden gezegd. Wij zijn ertegen, maar wij zijn wel bereid het debat ter zake aan te gaan. De dubbelzinnigheid die erbij te pas komt, is echter zeer ongelukkig.

De heer A. Denys : Mevrouw Aelvoet, u moet een onderscheid maken tussen een basissolidariteit die wordt gefinancierd met nationale middelen en fiscaliteit en onze voorstellen die kaderen in de hervorming. Wij zijn bereid te discussiëren over de vraag welke inkomsten en uitgaven bovenop een basissolidariteit kunnen worden gefederaliseerd. Immers, als men alleen de uitgaven federaliseert, dan bekomt men een consumptiefederalisme, wat wij afwijzen.

Mijnheer de voorzitter, aangezien deze discussie – dat meen ik ten minste – niet handelt over de hervorming van de sociale zekerheid in concreto, heb ik slechts in grote lijnen uitgelegd hoe ons standpunt ter zake luidt.

De heer J. Sleecx : Mijnheer Denys, wat betekent basissolidariteit eigenlijk ?

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, wij voeren hier toch geen debat over de hervorming van de sociale zekerheid ? Ik heb daarmee trouwens geen enkel probleem. Maar, dan moet dit ook worden gezegd.

Vooralsnog wens ik mij te houden aan het thema van de aangekondigde interpellaties. Overigens, niemand is gedetailleerd ingegaan op deze problematiek. Ik wijs er wèl op dat de

Denys

VLD vragende partij is om vóór de goedkeuring van de staats hervorming die voortvloeit uit het Sint-Michielsakkoord, een debat over alle mogelijke concrete voorstellen inzake een gedeeltelijke of gehele federalisering van de sociale zekerheid te organiseren waarbij deze tegen mekaar worden afgewogen. Wij zijn bereid over dat punt te onderhandelen.

Die discussie krijgt men echter niet. Men onderbreekt mij ter gelegenheid van een interpellatie om ons standpunt te kennen, maar ten gronde wil men niet op de zaak ingaan.

De heer J. Sleecx : Mijnheer Denys, u lanceert een voorstel en ik ben nieuwsgierig.

De heer A. Denys : De verklaringen van de heren Van Grembergen en Van Rompuy herinneren mij aan een uitspraak van Spitaels over de Vlaamse leeuw zonder tanden. Hier in de Vlaamse Raad durft u, mijnheer Van Grembergen, stoere taal te spreken, maar als wij in de commissie voor de Herziening van de Grondwet, voor de institutionele hervormingen en voor de regeling van conflicten, waarin naast de heer Anciaux, uw vertegenwoordiger, ook de heer Van Rompuy, zitting heeft, het kleine voorstel opwerpen om de woorden Vlaamse Raad te vervangen door Vlaams Parlement — een kleinigheid maar niet onbelangrijk in het kader van de verkoopbaarheid van onze instellingen naar Vlaanderen toe —, dan breekt u het zweet uit en raakt u in paniek, want dat mag u niet doen, wil u de Franstaligen niet tegen krijgen ! Wat een verschil in houding ! U doet stoer op de plaats waar het niet hoeft ; **(Protest bij de heer Van Grembergen)**, maar waar het wel moet, namelijk in confrontatie met de Franstaligen in de commissie voor de Herziening van de Grondwet, zet u niet meer zo'n grote mond op. Daar hoor ik de hier vandaag verdedigde Vlaamse stelling niet ! Dat is mijn eerste vaststelling.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de

voorzitter, ik kom eventjes terug op de discussie in verband met de hervorming van de sociale zekerheid. De heer Denys heeft het over basisvoorzieningen, waarvoor hij zich eigenlijk baseert op het VLD-programma inzake de hervorming van de sociale zekerheid waarin een eerste, tweede en derde trap in het stelsel wordt ingevoerd.

Het is natuurlijk mooi om te zeggen dat de basistrap niet wordt gefederaliseerd en de rest wel. Maar rekening houdend met de huidige situatie van het stelsel, dat niet zo vlug zal evolueren naar het beeld dat hij voor ogen heeft, moet hij ons maar eens zeggen of hij al dan niet instemt met de uitspraken van de heer De Croo en al dan niet tegen de federalisering van de aanvullende of de vervangende sociale zekerheidsstelsels is. Mijnheer Denys, kunt u daarop antwoorden ?

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Ik zal daarop antwoorden met een schets van hoe wij de federale staat zien, waarmee ik meteen ook repliceer op de beschouwingen van de heer Dierickx. In een federale staat is er een evenwicht tussen het nationale niveau en de deelgebieden. Voor ons houdt een federale structuur echter nog meer in. Voor ons moet daarbij ook principes van zowel de juiste retour als van de solidariteit worden gerespecteerd. Ook op dat vlak moet er een evenwicht zijn.

Met het Sint-Michielsakkoord waarbij de regio's geen fiscale autonomie wordt verleend en de sociale zekerheid nationaal blijft, wordt wel het principe van de solidariteit van 100 percent toegepast, maar niet dat van de juiste retour omdat er geen fiscale autonomie is.

De heer G. Moens : Mijnheer Denys, u bent aan het zwammen !

De heer A. Denys : Ik dacht dat wij hier een serieus debat voerden !

De heer G. Moens : Antwoord op die praktische vraag !

De heer A. Denys : Ik antwoord op

de kern van de vraag. Met het Sint-Michielsakkoord krijgen wij pas een evenwichtige federale structuur indien men ook de principes van de juiste retour en van de solidariteit evenwichtig hanteert.

Dit is niet het geval. Zolang de solidariteit voor 100 percent nationaal is — dat is vervat in de sociale zekerheid — zolang de juiste retour, de fiscale autonomie, niet bestaan, zolang wij voor de door ons betaalde fiscale bijdragen niet voldoende terugkrijgen, dan is er geen evenwicht. Het niet oplossen van deze twee belangrijke punten is de grote handicap van het Sint-Michielsakkoord.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik voel mij bij dit debat enigszins onbehaaglijk om de eenvoudige reden dat alle fracties in dit halfroond bepaalde desiderata hebben inzake een of andere vorm van federalisering van de sociale zekerheid. Er zijn een aantal gradaties : de CVP heeft er zijn mening over ; Agalev is eerder duidelijk en zegt dat deze materie unitair-nationaal moet blijven.

Mevrouw M. Aelvoet : U zou een onderscheid moeten maken tussen federaal en unitair !

De heer P. Dewael : Mevrouw Aelvoet, de Grondwet is nog niet herzien.

Mevrouw M. Aelvoet : Wat u zegt, klopt niet ! Er zijn al geruime tijd bevoegdheidspakketten overgedragen en de unitaire staat bestaat al lang niet meer !

De heer P. Dewael : Gaan wij aan formalisme doen ?

Mevrouw M. Aelvoet : Dat is geen formalisme ; dat is gewoon de realiteit.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Het standpunt van de SP is niet zo duidelijk. Inderdaad, het varieert al naar gelang de woordvoerder van die partij. Bij de

Dewael

heer Claes ligt het eerder op het federale vlak ; gaat het om de ministers in de Vlaamse regering, dan gaat het standpunt enigszins in de richting van onder meer de standpunten van collega Van den Bossche. De Volksuniefractie is uiteraard, evenals wij, vragende partij voor een debat omtrent een verstrekkende vorm van federalisering van de sociale zekerheid.

Uiteindelijk komt het erop aan dat wij in de Vlaamse Raad ter zake een consensus zouden bereiken over welke vorm van federalisering en met welke meerderheid wij bereid zijn de confrontatie en de dialoog daarover met de francofonen aan te gaan.

Bijgevolg gaat het niet op enerzijds aan de onderhandelingsstafel in het kader van de dialoog een Sint-Michielsakkoord af te sluiten, het in het federale parlement goed te keuren en daardoor elke onderhandelingsbereidheid van de francofonen voor de toekomst wegnemen en anderzijds in de Vlaamse Raad zeer stoer te doen.

Al naar gelang de fractie gaat men wat meer of minder ver. Men probeert hier elkaar de loef af te steken, maar op het ogenblik dat in het federale parlement op het groene stemknopje wordt gedrukt, zal elke debat en dialoogbereidheid bij de francofonen verdwijnen.

Het gaat immers niet alleen over sociale zekerheid, het gaat ook over een vorm van oversolidariteit, het gaat om cijfers die vooralsnog niet worden betwist en die ondermeer door het Verbond van Vlaamse Academiëci worden gehanteerd. Deze oversolidariteit leidt ertoe dat uiteindelijk de regio die de subsidie ontvangt, als beschikbaar inkomen een hoger niveau realiseert dan de regio die de subsidie verstrekt. Het gaat om sociale zekerheid, om openbare schuld en ook om een aantal andere zaken die wijzen op oversolidariteit.

Als dat debat niet wordt gevoerd, als er geweigerd wordt die scheeftekingen — en dat is heel wat meer dan in het federale regeerakkoord is vervat — recht te trekken, is het crimineel op dit ogenblik het **Sint-Mi-**

chielsakkoord goed te keuren, want dit zal voor jaren de francofonen van de onderhandelingsstafel houden.

De voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Mijnheer de voorzitter, vermits de VLD-fractie er behoefte aan heeft om **vanop** de banken haar eigen spreker te verbeteren en het debat zich van de tribune naar de banken verschuift, voel ik mij wel verplicht even tussen te komen.

Mijnheer Dewael, laten wij deze fase nu afwerken. Dat zal u de gelegenheid bieden om na de volgende verkiezingen een onontkoombare **regeringspartner** te worden in de volgende regeringsvorming ; dan kan u dat debat met de heer **Gol** voeren en dan zullen wij u vanuit deze Raad daarbij enthousiast steunen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, de heer Schiltz heeft het nu over de tactiek die wij moeten aanwenden. Ik kan u daarover twee zaken zeggen, mijnheer Schiltz.

Ten eerste, wij zoeken geen akkoord met de PRL. Ik zeg dat klaar en duidelijk.

De heer H. Schiltz : Met de SP of met de heer Spitaels dan, dat zal gemakkelijker zijn.

De heer A. Denys : Neen. Ik zeg u duidelijk dat wij ook met de PRL geen akkoord zoeken.

De heer H. Schiltz : Met wie dan wel ?

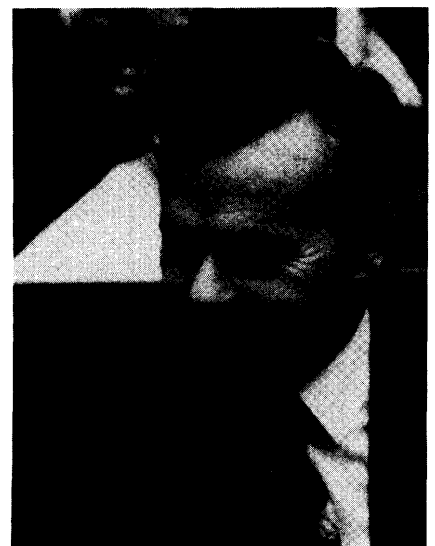
De heer A. Denys : Mijnheer Schiltz, wij willen proberen om onder de Vlamingen een eensgezind standpunt te krijgen in die materies en dan kan in een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap ... **(Onderlinge twistgesprekken)**

Mijnheer de voorzitter, wat wij hier zeggen, hebben wij ook negen maanden geleden gezegd. Wij pleiten voor de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap, in plaats van in het kader van een regeerakkoord te proberen een regeling te treffen.

De voorzitter : Collega's, de heer Denys wenst zijn uiteenzetting af te maken.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, ik kom tot de kern van wat minister-president Van den Brande en de heer Van Rompuy hebben bedoeld. Zij zeggen dat de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord een stap is, maar een onvoldoende stap, en dat wij verder moeten gaan. De heer Van Rompuy heeft duidelijk gezegd wat de minister-president heeft bedoeld : bij het volgende regeerakkoord, om het even tussen welke partijen — hij heeft gezegd dat de VLD maar zijn plan moet trekken —, moeten die dossiers hard worden gemaakt. Dit noem ik hypocriet en laf. Ik gebruik die zware termen omdat u, mijnheer Schiltz, samen met de andere meerderheidspartijen, op dit ogenblik bezig is onze laatste troefkaarten uit de hand te spelen.

Collega's, in het verleden is elk communautair akkoord afgesloten geweest op basis van een financieel akkoord, waarbij telkenmale geld werd

Kamerlid J. Gabriels (VLD) stelde tijdens het debat over de verklaringen van minister-president L. Van den Brande (CVP) dat zijn fractie de eis tot federalisering van de sociale zekerheid steunt

Denys

overgeheveld van het federale niveau naar de regio's. (**Onderbreking door mevrouw Aelvoet**) Welnu, wie durft vandaag nog zeggen dat er na de overheveling van de centen in het kader van het Sint-Michielsakkoord, waarbij nog eens 200 miljard frank aan de federale kas wordt onttrokken in tien jaar tijd, er op het nationale vlak nog genoeg geld zal zijn om een nieuw communautair akkoord af te kopen ?

Als de heer Van Rompuy zegt dat die dossiers moeten worden gekoppeld aan een volgende regeerakkoord — Agalev zou eens goed moeten luisteren — houdt dit in dat wij na verkiezingen in een stroomversnelling naar separatisme kunnen terecht komen.

Mevrouw Aelvoet, het is niet ondenkbaar dat wij na verkiezingen in een situatie komen waarbij de Vlaamse regering, de Waalse gewestregering en de Franse gemeenschapsregering vrij vlug worden gevormd. Als wij onze eisen aan een nieuw regeerakkoord koppelen, zonder dat wij over troefkaarten beschikken om de Franstaligen ertoe aan te zetten om met ons te onderhandelen, is het zeer goed mogelijk dat wij gedurende maanden geen nationale regering kunnen samenstellen.

Als we bij de standpunten van de heer Van Rompuy blijven en geen troefkaarten hebben om de Franstaligen tot onderhandelingen aan te zetten, komen we in een impasse terecht voor de vorming van een nationale regering. Ik geef u alleen een raad, zonder polemisch of demagogisch te willen zijn, en verwijs naar een mogelijke situatie waarbij een Vlaamse regering en een Waalse gewestregering is gevormd en er maandenlang geen nationale regering is, niettegenstaande de constitutionele mogelijkheden waarover wij beschikken. Dan komen we in een stroomversnelling terecht naar het separatisme. Misschien wensen bepaalde collega's dat wel. Dat is evenwel de tactiek die de heer Van Rompuy hier heeft uiteengezet. (**Onderbreking door de heer Van Rompuy**) Mijnheer Schiltz, wel-

ke financiële middelen hebben we op dit moment om, na de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord, de Franstaligen tot onderhandelingen aan te zetten ? Er zijn er geen. Als gewezen nationaal minister van Begroting weet u dat zeer goed. U bent verstandig genoeg om te weten dat elk communautair akkoord in het verleden werd afgekocht.

De heer H. Schiltz : Mijnheer Denys, ik wil hierbij twee bedenkingen maken.

Ten eerste, het argument klinkt een beetje vreemd uit de mond van een vertegenwoordiger van een partij, die na de verkiezingen bereid was om onmiddellijk een nationale regering te vormen en voorschotten op het kijken luistergeld te geven, zonder te weten welke minieme toegeving de Franstaligen daartegenover zouden stellen. De heer Verhofstadt bood aan de heer Spitaels een blanco cheque aan die niet kon worden geïnd. Hij heeft me dat zo uitgelegd wanneer ik hem daarover heb ondervraagd. (**Onderbreking door de heer Dewael**). Trouwens, de heer Verhofstadt heeft dat in de pers bevestigd en hij heeft het ook als verdedigingsargument gebruikt wanneer hem werd gevraagd wat zijn onderhandelingspositie met de Walen nu precies was. Hij heeft toen gezegd dat hij alleen een voorschot op het kijken luistergeld had toegezegd, maar zonder condities.

Ten tweede, ik begrijp van volwassen politici niet dat zij aan de zeepbel van de heer Perin een touwtje vastbinden en — zoals een kind met een ballon — daarmee beginnen rond te lopen, alsof de Franstaligen in dit land er geen belang bij hebben dat er na verkiezingen een regering tot stand komt, en alsof zij het zich kunnen veroorloven te wachten totdat er iets uit de hemel valt en intussen de Vlaamse regering en het Vlaamse parlement hun weg laten gaan. Dat is een dusdanige infantiele voorstelling van de politieke realiteit, dat ik van u niet kan geloven dat u dit argument hanteert, tenzij dit debat, mijnheer Denys, helemaal niet dient om te zoeken naar een basisconsensus in Vlaanderen — wat ik meer en meer

begin te vermoeden — maar alleen om hier een partijpolitiek spelletje te spelen in de hoop dat u nog wat stemmen van de Volksunie, het Vlaams Blok enzovoort, kunt afsnoepen en u in deze fase als stoere Vlaming voor te doen, om de macht die u daarmee verwerft nadien te gebruiken om een compromis met de heer Gol te sluiten om uw voorzitter eerste minister te laten worden. (**Applaus bij VU, SP en CVP**)

De heer A. Denys : Mijnheer Schiltz, u weet dat u altijd moet oppassen als u applaus krijgt van de CVP.

Ik kan u één zaak duidelijk zeggen. U bent natuurlijk een gehaaid politicus. Maar als de heer Van Rompuy zegt dat we in de commissie voor Herziening van de Grondwet geen weerstand bieden, dat wij het Sint-Michielsakkoord eigenlijk willen laten goedkeuren zonder veel heibel, dan gaat uw stelling daar toch lijnrecht tegen in.

Wij volgen de heer Perin niet, maar wij stellen vast dat hij langs Waalse zijde wel wordt gevolgd. Als wij er niet in slagen om een globaal akkoord tot stand te brengen — in plaats van een deelakkoord zoals het Sint-Michielsakkoord — dan vrees ik dat wij dan onze troeven verspelen.

U heeft niet kunnen antwoorden op de vraag welke troeven er nog overblijven om de Franstaligen tot onderhandelen aan te zetten.

De heer H. Schiltz : Omdat Wallonië niet zonder België kan !

De heer A. Denys : Zij weten dat zelfs zonder een Belgische regering de sociale zekerheid nationaal blijft. Zij weten dat zonder nationale regering de belastingen door de Vlamingen zullen worden betaald ! Dat is het grote verschil.

De voorzitter : Collega's, wij mogen dit debat niet laten verzanden.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Collega Denys, u kan samen met mij vaststellen dat hier door de meerderheid een nieuwigheid wordt geïntroduceerd.

Annemans

U stelt terecht vast dat via een communautair compromis de verdere stappen in de staatsvorming telkens in ruil waren voor het inwilligen van Franstalige eisen en desiderata, zoals bijvoorbeeld de regionalisering van het Brusselse Gewest, het betonen van de faciliteiten, de overdracht van het kijk- en luistergeld, enzovoort.

Nu stellen wij vast dat een woordvoerder van de meerderheid, de heer Schiltz, het niet uitsluit dat de Franstaligen als enig desideratum zouden hebben dat er een Belgische regering tot stand komt. Inderdaad, u heeft gelijk; dat is totnogtoe nooit het geval geweest. De Vlaamse meerderheidspartijen sluiten dus zelfs niet uit dat de vorming van een federale regering als een Franstalige eis naar voren zou worden geschoven. Tot ons genoegen moeten wij hier vaststellen dat de Vlaamse meerderheid in de toekomst de vorming van een Belgische regering op zich als een Vlaams onderhandelingsmechanisme zou hanteren. Dat is voor mij inderdaad een nieuwigheid. Als voorstander van separatisme stel ik zulks tot genoegen vast. Totnogtoe is zulks inderdaad nog nooit het geval geweest.

De voorzitter : Mevrouw Aelvoet heeft het woord.

Mevrouw M. Aelvoet : Op het ogenblik dat de besprekingen in de commissie tot Herziening van de Grondwet werden gevoerd, heeft collega Denys zeer duidelijk gezegd helemaal niet te wensen het moment van de regeringsvorming aan te grijpen om eventueel communautaire problemen aan de orde te plaatsen. Hij zegt ook te blijven mikken op één groot globaal, definitief akkoord.

Collega, u die reeds zo lang in het politieke wereldje vertoeft, zou moeten weten dat deze gedachte van grote naïefheid getuigt. Eén globaal definitief akkoord, waarmee alle problemen worden opgelost, bestaat niet. Dat is zelfs een *contradictio in terminis* met politiek.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Welnu, ik ben misschien naïef, maar ik ben dan toch minder naïef dan de Volksunie, die onder meer eist dat alle **scheefftrekkingen** in de klinische biologie moeten zijn weggewerkt alvorens zij haar goedkeuring aan het **Sint-Michielsakkoord** zal hechten. Overigens hebben de maatregelen, die voor de klinische biologie werden aangekondigd, slechts betrekking op één vierde van de ganse sector.

Collega's, wanneer men zegt dat deze scheefftrekkingen zullen worden rechtgezet, stel ik een test-case voor inzake de klinische biologie, waarvoor maatregelen tot het rechtzetten van de situatie worden aangekondigd. Welnu, in een artikel verschenen van de hand van Guy Tegenbos, toont hij aan dat dit punt slechts betrekking heeft op één vierde van het totale pakket scheefftrekkingen in deze sector. Het gaat dus niet om andere zaken.

Mijnheer de voorzitter van de regering, indien u die eis geloofwaardig wil maken, kan u niet anders dan dit dossier in het Overlegcomité te behandelen vóór het Sint-Michielsakkoord wordt goedgekeurd.

Uit deze test-case zou blijken of de nationale regering bereid is de duidelijke scheefftrekkingen, die in de klinische biologie bestaan, recht te zetten.

Onze fractie zal een motie van aanbeveling indienen, waarin wij duidelijk vragen dat de Vlaamse regering dit dossier vóór de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord in het Overlegcomité zou behandelen ten einde ter zake duidelijkheid te verschaffen.

De voorzitter : De heer Vandembroucke heeft het woord.

De heer F. Vandembroucke (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb het nuttig geoordeeld als één van de onderhandelaars van het Sint-Michielsakkoord ter zake onze mening weer te geven.

De staatsvorming — dus het aanpassen van onze instellingen aan de maatschappelijke en politieke evolutie — is voor ons een democratische uitdaging. Dat houdt in dat ze via

democratische parlementaire besluitvorming moet verlopen. Bovendien moet men zich afvragen hoe een akkoord in een nationaal parlement tot stand kan komen. Het gaat dus niet enkel om een democratische uitdaging, maar ook een uitdaging voor de democratie zelf, onder meer voor haar goede werking, haar kwaliteit en zelfs voor haar overlevingskansen.

Wij weten zeer goed waarom de SP samen met de CVP na de verkiezingen van 24 november 1991 de staatsvorming essentieel prioritair heeft gesteld. Dat gebeurde niet omdat de man in de straat wacht op iets zoals het Sint-Michielsakkoord of op om het even welk institutioneel akkoord, maar wel omdat voor de talloze blokkeringen en twistpunten tussen Vlamingen en Franstaligen — die zich sedert geruime tijd hadden opgestapeld — een oplossing diende te worden gevonden.

Meermaals hebben wij erop gewezen — en thans wens ik dat nogmaals te herhalen — dat Herman Van Rompuy en ik vanaf 11 januari 1992 aan de democratische partijen van de oppositie niet hebben gevraagd dat zij een regering zouden depanneren, maar wel dat ze een samenleving zouden depanneren, die door deze blokkeringen was verziekt geraakt.

Geachte collega's, op 17 december 1992 heeft Annemie Neyts een merkwaardige Vrije Tribune in De Morgen gepubliceerd, waarin ze het in dat verband had over het afwijzingsklimaat in Vlaanderen. Hoewel ik het absoluut niet eens ben met de unitaire stellingen van mevrouw Neyts in verband met de provincie Brabant, meen ik dat wat ze in deze tribune heeft geschreven toch stof tot nadenken geeft.

Ik citeer wat mevrouw Neyts nog niet zo lang geleden heeft geschreven : Ik bedoel alleen maar dat het officiële Vlaamse discours gekenmerkt wordt door afwijzing, door uitsluiting, door negatie. Ik bedoel maar dat het Vlaamse publiek door dat discours gewoon werd gemaakt aan maatschappelijke uitsluiting en afwijzing en verguizing van anderstalige mensen. Einde citaat. In dat verband ver-

Vandenbroucke

wees ze naar het succes van extreem rechts bij de verkiezingen. Volgens mij is dat wat ze hier heeft gesteld tamelijk ongenueanceerd, maar toch zit er een kern van waarheid in. Wat ze verder nog in deze Vrije Tribune schreef, is volgens mij volkomen correct, ik citeer : De kreten voor federalisering van de sociale zekerheid zijn niets anders dan een radicaal afwijzen van solidariteit met onze medemens. Einde citaat.

Ik denk dat mevrouw Neyts in deze problematiek gelijk heeft. Natuurlijk is de VLD een huis met vele kamers. Misschien is dit wel nodig om in Vlaanderen een grote partij te worden. Het is echter wel ietsje erger dan dat.

Over sommige onderwerpen zoals de staatsvorming permitteert u het zich om het even wat te vertellen op om het even welk ogenblik. De PVV-voorzitter waarmee ik in december 1991 heb onderhandeld, wilde helemaal geen staatsvorming. Hij zag de twee derdemeerderheid helemaal niet zitten, daarvan was geen sprake. Hij zou dat in de toekomst ook niet doen.

Mijnheer Gabriels, toen ik u op zaterdag 11 januari heb gevraagd of wij samen met de PVV en de Volksunie één Vlaamse eenheid konden vormen om bij de heer Wathélet te gaan pleiten voor de Vlaamse eisen en de staatsvorming, heeft u twee en een half uur bedenktijd genomen om de heer Verhofstadt te consulteren. U heeft mij daarna gezegd dat de heer Verhofstadt geen formule wenste met vier partijen, hij vond dit teveel. U wenste geen Vlaamse consensus over de staatsvorming. De PVV heeft alles ondernomen om dat onmogelijk te maken.

De heer P. Dewael : U verwacht de regeringsvorming met een Vlaams front. U bent goed genoeg geplaast om te weten dat een regering met vier partijen niet werkt. Een Vlaams front is iets helemaal anders.

De heer F. Vandenbroucke : Mijnheer Gabriels, het is onbegrijpelijk dat u een akkoord, dat ook u hebt

opgesteld, nu verwerpt. Voor mij is dat het verleden, ik kom daar niet op terug. Geef toe dat dit nogal onbegrijpelijk is. Wij hebben geprobeerd om oplossingen te bieden.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Wat de heer Vandenbroucke hier aanhaalt, is wel een vertekening van de waarheid. Hij weet goed genoeg dat het eerste akkoord erop was gericht om inderdaad een front te vormen. Trouwens de beruchte vergadering, die nogal verward is afgelopen, had maar één doel en dat was het tot stand brengen van een Vlaams front. Het had verder geen enkele bedoeling. U verwacht het ene met het andere. Mijnheer Vandenbroucke, ik zal steeds achter de inhoud van de boodschap van het tienpuntenprogramma staan. Het programma moet dan wel worden gerealiseerd zoals de tekst dat aangeeft. Als u bereid bent de fiscale en financiële autonomie en de federalisering van de schuld te realiseren, zult u inderdaad bondgenoten vinden, maar dat wenst u niet.

De voorzitter : De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer F. Vandenbroucke : Ik vind deze polemieek bijzonder onvruchtbaar, maar u lokt hem uit. Wat ik daarover zeg, is trouwens perfect controleerbaar.

De PVV en de Volksunie presenteren samen een programma voor de vorming van een Vlaamse regering die samen een Vlaams institutioneel programma zou vertegenwoordigen. Luister naar wat de Volksunie daarover vandaag zegt. **(Onderbreking door de heer Van Grembergen)** U heeft zelf een voorstel gedaan om een Vlaamse regering te vormen met een institutioneel programma. Wij hebben daarmee ingestemd en u uitgenodigd. U heeft twee en een half uur de tijd genomen, van 8 uur 's avonds tot half elf, om mij vervolgens mee te delen dat de heer Verhofstadt geen regering met vier partijen wenste. Voor mij is dat het verleden, het is jammer maar het is zo. Wij hebben oplossingen gezocht op basis van een

ambitieuze Vlaams programma, namelijk het tienpuntenprogramma.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Ik vind het schandelijk dat een partij die gedurende meerdere jaren in en buiten de regering vaststelt dat een proportionele formule met vier partijen niet werkt, uitkijkt naar de vervaldatum — dat was op 4 oktober 1992 — en dan plots schaamteloos pleit voor de bestending van die formule. Op dat ogenblik verwacht zij het ene met het andere.

Ik blijf herhalen dat wij bereid waren tot het vormen van een Vlaams front op basis van het uitgangspunt, het initiële tienpuntenprogramma met de Volksunie.

De heer F. Vandenbroucke : En een regering.

De heer P. Dewael : Wij waren niet bereid om regeringsonderhandelingen te voeren met vier Vlaamse partijen, om te komen tot een regering. Ik stel ook nog vast dat een aantal fundamentele elementen uit het initiële tienpuntenprogramma gewoon zijn verdwenen. Daaronder ook de financiële en fiscale autonomie. Om die reden heeft de VLD-fractie gemeend het Sint-Michielsakkoord niet te kunnen goedkeuren. Dat is de historische waarheid.

Mijnheer Vandenbroucke, u neemt zelden het woord in dit halfroond.

De heer F. Vandenbroucke : Maar ik heb wel een goed geheugen.

De heer P. Dewael : Voor de weinige keren dat u hier het woord neemt, zou u er goed aan doen de waarheid te respecteren ! **(Onverstaanbare onderbrekingen vanuit de zaal)**

De heer H. Schiltz : Dit is de waarheid niet ! Dit is niet wat diegenen zegden die u vertegenwoordigden !

De heer P. Dewael : Maar ik was erbij ! Ik heb samen met u die onderhandelingen gevoerd, ik weet toch wel wat daar gezegd is ! **(Twistgesprek tussen de heren Schiltz en Dewael)**

De voorzitter : Collega's, laten wij stellen dat de meningen over dit onderwerp verdeeld zijn. De heer Vandebroucke heeft het woord.

De heer F. Vandebroucke : Mevrouw Neyts heeft in deze tribune van 17 december 1992 terecht de meest misprijzende woorden over voor de soort van spelletjes die hier worden opgevoerd. Men zou dit eens moeten herlezen.

Wij hebben het echter over het Sint-Michielsakkoord. Volgens mij beschikt dit over een dubbele kwaliteit. Het realiseert grotendeels het Vlaamse tienpuntenprogramma. Ik ben ervan overtuigd dat, als wij het correct uitvoeren ook en zeker wat betreft de scheeftrekkingen in de sociale zekerheid, het ons zal toelaten een aantal blokkeringen in de nationale en Vlaamse politiek op te ruimen. Wij zullen dan ook een reeks problemen uit de weg ruimen, die ons vandaag verhinderen om aan politiek voor mensen te doen. Daarover gaat het als federalisering ter sprake komt, ten minste als wij het hebben over federalisering. Verouderde en verlamde structuren, blokkeringen, twistpunten die verhinderen dat men aan politiek voor de mensen doet en concrete oplossingen zoekt voor concrete problemen van mensen, dat uit de weg ruimen is onze reden om federalist te zijn. Daarom vinden wij de federalisering een positief proces. Om deze reden ook willen wij prioriteit verlenen aan de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord. Voor ons moet het Sint-Michielsakkoord ook leiden tot dat waarvoor het is bedoeld, ik verheer dat niet : wij willen tot communautaire rust komen om met de nieuwe structuren de sociale en economische problemen die ons confronteren, aan te pakken. Laten wij duidelijk zijn : het probleem van heden is de stijging van de werkloosheid. Daarop moeten wij antwoorden geven, ook al bestaan er geen mirakeloplossingen.

Mijnheer Dewael, wij zijn ervan overtuigd dat wij na grondig overleg en beraad op alle niveaus met de regering een eensgezind en krachtig antwoord zullen kunnen geven. De verklaringen van de minister-presi-

dent in interviews tonen aan dat wij het ondertussen over een aantal punten eens zijn geworden, onder meer wat betreft de noodzaak aan middelen. Dat is echter niet het onderwerp van deze discussie. **(Onverstaanbare onderbrekingen vanuit de zaal)**

Lees wat men daarover zegt. Het gaat hier niet over het tellen van punten. De vraag is of wij op korte termijn . . . **(Onverstaanbare onderbreking door de heer Denys) Nee**, hou op met deze karikaturen. Dank zij het Sint-Michielsakkoord is het perfect mogelijk om tegelijkertijd de schuld af te bouwen, meer dan oorspronkelijk voorzien, en extra middelen uit te trekken om een beetje meer te doen dan wat wij vandaag al doen. Wie zegt dat dit zinloos is, vertelt onzin. Het spijt mij voor u, mijnheer Denys en mijnheer Gabriëls.

Ik ben ervan overtuigd dat de coalitie op korte termijn maatregelen kan nemen die bovendien kunnen worden ingebed in een visie op lange termijn. Deze visie op lange termijn wordt uitgewerkt in het project 2002, waaraan wij veel belang hechten. In dit kader wil ik duidelijk stellen dat iedereen weet dat onze instellingen zullen blijven evolueren en dat er nog veranderingen zullen volgen. Het Sint-Michielsakkoord is uiteraard niet het definitieve akkoord. Het is vanzelfsprekend dat de federalisering een proces is dat niet stopt. Het is een dynamisch proces dat wij vandaag als positief ervaren. Dit proces mag echter niet strijdig zijn met de solidariteit tussen mensen. Het mag niet verworden tot een enggeestig nationalisme van diegenen die meer centen hebben en die die centen uitsluitend voor zichzelf willen houden. Met name de sociale zekerheid is in essentie een vorm van solidariteit. Niet alleen betalen werkenden voor de niet werkenden, ook de rijkere betalen voor de armeren, al was het maar omdat de bijdragen gedeplafonneerd zijn en de uitkeringen minima en maxima hebben. In dit systeem betalen de rijkere ipso facto voor de armeren. Dat soort solidariteit kan voor ons niet ophouden aan de taalgrens en kan bijvoorbeeld in Brussel niet afhangen van de taal die men daar spreekt.

De sociale zekerheid bevat vandaag natuurlijk niet alleen vormen van solidariteit tussen arm en rijk. De uitgaven van de takken gezondheidszorg en kinderbijslag vormen de uitdrukking van een sociaal beleid en dus van een visie op wat kwaliteit van het leven en comfort waar mensen recht op hebben betekenen. Met name in de gezondheidszorg stellen we problemen vast bij de toepassing van die visie. Deze problemen hebben te maken met te ver doorgedreven specialisatie, overconsumptie en regelrecht misbruik. De problemen liggen ook regionaal verschillend. Als die communautaire verschillen niet worden rechtgetrokken, is het eenheidsstelsel voor de uitgaven onhoudbaar. Als op eisen ter zake niet wordt ingegaan, komt de discussie over regionale uitgavenenveloppes of andere vormen van federalisering van dit beleid ongetwijfeld op de agenda. Men mag zich daarover in Wallonië geen enkele illusie maken. Men mag zich echter ook in Vlaanderen geen illusies maken. Dit debat gaat over een aantal miljarden die op het principiële vlak van cruciaal belang zijn. Het gaat echter niet over tientallen miljarden frank.

Collega Van Grembergen, dat is de enige nuance die ik bij uw uiteenzetting zou willen maken. Ik geloof werkelijk dat u pleit voor een nationalisme van de solidariteit. Ik geloof dat solidariteit voor u betekenis heeft. Men zou de Vlamingen echter moeten zeggen dat wie vertrekt van solidariteit en vervolgens scheeftrekkingen gaat rechtzetten, niet spreekt over een bedrag van 100 miljard frank. Als dat niet wordt gezegd, vergiftigt men een bepaald klimaat. Bij de scheeftrekkingen gaat het niet over 100 miljard frank, we moeten onderzoeken of het gaat over 20, 15 of 5 miljard frank.

Naar onze mening zal deze aanpak ons nooit behoeden voor een zeer grondige sanering van de gezondheidszorg. Wat mij ergert, is dat het thema van de federalisering vandaag in Vlaanderen in een aantal milieus wordt misbruikt. Het dient als excuus om niet te moeten saneren, om niets te moeten hervormen en om privileges en misbruiken ook hier te

Vandenbroucke

laten voortbestaan. Dat soort excuus kan ik niet aanvaarden. Bovendien vergist men zich, ondermeer in het medische milieu, hoewel ik denk dat het om een minderheid gaat in Vlaanderen. Men vergist zich schromelijk. Zelfs in de rijkste staten van de wereld, zelfs bij onze rijke Europese burens, moet men de gezondheidszorgen hervormen om ze te saneren. Dit staat momenteel overal op de agenda.

Wie zegt dat het hele probleem er één is van scheefftrekking en federalisering en dat daarmee alles is opgelost voor de Vlaamse gezondheidszorgen, vergist zich schromelijk. Dat is wat ik vandaag hoor in een aantal reacties uit onder meer het medische milieu. Daarom zeggen wij in een duidelijke volgorde : eerst de lat gelijk leggen en dan de gezondheidszorgen grondig hervormen. Als dat niet lukt . . .

De heer A. Denys : U bedoelt zeker de lat naar boven leggen ?

De heer F. Vandenbroucke : Neen, collega Denys, ik ken uw redenering. Wij willen de lat niet hoger leggen, we willen ze gelijk leggen door een grondige hervorming van de gezondheidszorgen, waarbij we saneren ! ! Dus besparen ! ! ! Ben ik duidelijk ?

De heer A. Denys : (Neemt de niet aangeschakelde micro voor een onverstaaanbare interruptie)

De heer F. Vandenbroucke : Mijnheer Denys, u kent er inderdaad niets van. Inzake klinische biologie weet ik één ding : in de gouden jaren van begrotingsminister Verhofstadt stegen de uitgaven voor de klinische biologie van 25 tot 31 miljard frank, op twee jaar tijd van 25 tot 31 miljard frank. Vervolgens hebben wij ze teruggebracht tot 26 miljard frank. Dat is de waarheid.

Collega's, wij pleiten om al deze redenen voor een vrije, objectieve en wetenschappelijke discussie over dit thema, die ons ver weg zal brengen van de simplistische slogans. Het simplisme zal ineenzakken als een pudding, wanneer we over die wetenschappelijke studies beschikken.

De heer P. Dewael : Zoals de pudding van het socialisme, mijnheer Vandenbroucke.

De heer F. Vandenbroucke : Als doorzichtige en omkeerbare solidariteit het uitgangspunt is, dan hebben we met een open en objectieve discussie geen enkel probleem. Deze openheid zal dan bijzonder heilzaam zijn voor dit debat op voorwaarde dat men niet de indruk geeft dat de conclusie daaruit in Vlaanderen al getrokken is, ook als er daarover onder Vlamingen nog meningsverschillen bestaan. Mij geneert dat niet. Wij spreken ons uitdrukkelijk uit tegen de federalisering van de vervangingsinkomens, anderen pleiten ervoor. Dat zijn eerbare standpunten, mij geneert dat niet. Ik ben voor een vrije en open discussie zonder taboes, maar op een objectieve en wetenschappelijke basis.

De heer J.-P. Van Rossem : Een discussie zonder het Vlaams Blok en zonder Rossem weliswaar.

De heer F. Vandenbroucke : Ik vat ons standpunt nogmaals samen in een negental punten, zoals geformuleerd door Norbert De Batselier op ons partijbestuur van gisteren en unaniem goedgekeurd.

De heer P. Dewael : Was de heer Willy Claes aanwezig ?

De heer F. Vandenbroucke : Ja, ja, mijnheer Dewael, en hij was volledig akkoord. Maak u geen zorgen.

Ik vat samen :

1. Het Sint-Michielsakkoord is erg belangrijk. Het vormt België om tot een federale staat. Een eigen rechtstreeks verkozen Vlaams parlement met meer coherente bevoegdheden en middelen, zijn daarbij essentiële realisaties.

2. De federalisering, die aangevat is in 1970 en door de grondwetsherzieningen van 1980 en 1988 verder ontwikkeld, wordt door het Sint-Michielsakkoord aanzienlijk uitgediept en vervolledigd in overeenstemming met het Vlaams tienpuntenprogramma. Alle voorrang moet dus gegeven worden aan de snelle goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord.

3. Nu zou aan de instellingen die uit dit akkoord voortvloeien de kans moeten gegeven worden om gedurende een voldoende lange periode van communautaire rust te functioneren.

4. Op deze wijze moeten met de nieuwe structuren dan ook de huidige sociaal-economische problemen onmiddellijk worden aangepakt.

5. Het federaliseringsproces is vandaag echter een dynamisch proces. Wij ervaren dit proces vandaag als positief, omdat het de kans biedt een beleid te voeren dat nauw bij de behoeften van de bevolking aanleunt.

Over welke materies het in de toekomst zal gaan, kunnen wij vandaag geen uitspraak doen want dat zal hoofdzakelijk afhangen van de maatschappelijke problemen die zich zullen manifesteren, van de aard van de al dan niet gegeven oplossingen en van de evaluatie van die oplossingen bij de bevolking in de diverse gewesten en gemeenschappen.

7. Een mogelijke ontwikkeling van bijkomende bevoegdheden situeert zich in de sociale zekerheid, meer bepaald in de aanvullende inkomens namelijk gezondheidszorg en kinderbijslag, indien de huidige communautaire scheefftrekkingen niet volledig worden gecorrigeerd. Ook in onderdelen van het sociaal-economisch beleid, het wetenschappelijk onderzoek, de wetgeving inzake gemeenten en OCMW's en de algemene wetgeving kan nog verder geregionaliseerd worden, zonder de sociaal-economische monetaire unie in vraag te stellen.

8. Deze tendens mag niet tegenstrijdig zijn met een welbegrepen en duidelijk zichtbare solidariteit tussen personen over de regio's en de gemeenschappen heen. Daarom willen wij de vervangingsinkomens niet federaliseren.

9. De absolute prioriteit gaat vandaag echter naar de onmiddellijke en grondige aanpak van grote sociaal-economische en andere maatschappelijke problemen waarmee we worden geconfronteerd. Dat is wat de

Vandenbroucke

mensen van ons verwachten en daar aan zullen wij werken. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik was niet van plan in dit debat tussenbeide te komen, maar de interessante ontwikkeling van het debat en de bekommernis om de historische waarheid niet al te zeer te laten vertrappelen in de partijpolitieke driften die aan bod komen, dwingen mij ertoe enkele korte beschouwingen te ontwikkelen.

Mijnheer de minister-president, voorafgaandelijk wens ik nog te zeggen dat men het u daarmee wel gemakkelijk maakt. Volgens de goede partijpolitieke tactiek moest men u proberen te pakken met wat u gezegd hebt en wat niet zou overeenstemmen met wat een ander lid van de regering, van een andere partij, zou hebben gezegd. De oppositie moet immers proberen de meerderheid te verdelen. Ik stel vast dat dit debat over uw verklaring eens te meer is uitgedeind tot een discussie over de merites van het Sint-Michielsakkoord en meer nog, over wat er allemaal is gebeurd vooraleer het akkoord werd gesloten. Na wat ik allemaal heb gehoord, kan ik niet meer zwijgen.

Ik heb een en ander meegemaakt en het toeval heeft gewild dat ik hier nogal van nabij was betrokken. Het kan dus niet dat de parlementaire handelingen van de Vlaamse Raad enormiteiten zouden bevatten die strijdig zijn met de realiteit.

Ten eerste wens ik te onderstrepen dat niet kan worden ontkend, of men er nu voor of tegen is, dat de staats-hervorming die wij nu trachten te realiseren de derde fase bevat die reeds in de vorige legislatuur was vooropgesteld, en nog een stuk meer. Nu krijgen wij de eigenaardige situatie dat **degenen** die ons tijdens de vorige legislatuur voortdurend verweten hebben — en er ons bij de verkiezingen de rekening hebben voor gepresenteerd — dat wij die

derde **faze** niet hebben gerealiseerd, ons nu verwijten dat wij ze nu wel realiseren. Dat wijst er alleen op dat de waarde van de argumenten in de politiek vaak wisselen, al naargelang het moment waarop men ze gebruikt. **(Onderbreking door de heer Denys)**

Mijnheer Denys, u verwijt ons dat wij het Sint-Michielsakkoord realiseren, en dan zwijg ik nog van die andere groep. Wij herstellen dus nu onze fouten. Eigenlijk redden we dus voor de geschiedenis de reputatie van onze vorige voorzitter die deze bekroning tot zijn spijt niet heeft kunnen meemaken in zijn hoedanigheid van voorzitter.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord voor een interruptie.

De heer P. Dewael : Ik kom hier even tussenbeide omdat u toch wel erg onvolledig bent wanneer u zegt : Diegenen die ons verwijten dat wij in de vorige legislatuur de derde fase niet hebben uitgevoerd, verwijten ons nu dat wij dat wel doen, wij doen zelfs meer. Einde citaat.

Ten eerste, de staats-hervorming van de vorige legislatuur ging uit van een financieringswet die lange tijd de financiële betrekkingen en verhoudingen tussen de deelgebieden zou regelen. Wij hebben in 1988, gewaarschuwd dat die financieringswet snel onhoudbaar zou blijken, omdat ze op valse solidariteit was gebouwd. Al vlug is de waarschuwing juist gebleken : Franstaligen waren nog steeds niet bereid het spel volgens de regels van de kunst te spelen en als het nodig was, kwamen ze extra geld vragen in de Wetsstraat nummer 16, bij de federale overheid. Als er zich een nieuwe legislatuur aandient, hebben politici de verdomde plicht om de fouten van het verleden te corrigeren. De derde fase zou wel voor een eigen Vlaams parlement gezorgd hebben, maar deed niets aan de financiële scheeftrekkingen corrigeren. Daar zat uw fout, dat was de grote lacune. Stelt u het dus alstublieft niet te simplistisch voor, mijnheer Schiltz.

De heer H. Schiltz : Mijnheer De-

wael, uw onderbreking geeft mij de gelegenheid erop te wijzen dat ikzelf als federaal minister van Begroting gezegd heb dat de financieringswet niet definitief kon zijn. Dit kan ik u bewijzen zwart op wit. Bovendien is reeds bewezen dat het verwijt dat wij met de financieringswet cadeaus deden aan de Franstaligen, hoe dan ook geen steek houdt. Was dit wel het geval dan zouden zij nooit in de huidige toestand verkeren. Wat was nu het essentiële van die financieringswet ? In die wet was een mechanisme ingebouwd waardoor de scheeftrekkingen die mede onder uw liberaal bewind waren gegroeid, konden worden rechtgezet. De financieringswet van 1980 die de liberalen ook hebben goedgekeurd lag immers met de 1/3-1/3-1/3-regel mee aan de basis van de latere scheeftrekkingen in de financiering van de gewesten. Wij trokken die vergissing recht. Wanneer er vergeleken met de vorige legislatuur meer middelen van de federale overheid naar de deelstaten vloeien, zullen de mechanismen voortaan niet worden gewijzigd, want de bijkomende middelen die worden overgeheveld, worden in de criteria van de vorige wet opgenomen en aan het globale pakket toegevoegd. Zodoende vergroten zij het volume waarop de rechttrekking wordt toegepast. Dit is de realiteit en het argument van de heer Dewael houdt dus geen steek.

Ik knoop nu weer aan bij mijn uitgangspunt : wij verwezenlijken dus de derde fase en zelfs een heel stuk meer dan in de vorige legislatuur gepland was. Of we door onze houding de federale regering helpen of niet, doet niet ter zake. Wat voor ons wel relevant is, is de vraag of deze staats-hervorming Vlaanderen al dan niet vooruit helpt. Wij menen van wel en men hoeft het daarover met ons niet eens te zijn. Bijgevolg hebben wij dus al het mogelijke gedaan om deze staats-hervorming te realiseren, welke ook de samenstelling van de federale regering was. Dat is zeker geen gemakkelijke operatie. Mijnheer Dewael, mocht uw partijvoorzitter erin geslaagd zijn samen met de socialistische familie, de heer Spitaels ertoe te bewegen af te zien van de functie

Schiltz

van eerste minister, en hem die eer te laten en die regering ons dan een staatshervormingsprogramma zou hebben voorgelegd, dat even ver ging als dit, dan zouden wij ook onze steun voor een tweederde meerderheid hebben geleverd. U zult van mij wel aannemen dat het voor een partij gemakkelijker is zich te nestelen in een comfortabele oppositiepositie — wat de VLD nu doet — dan zijn nek uit te steken. Wij hebben dit wel gedaan, wij willen die tweederde meerderheid helpen halen omdat deze staatshervorming voor Vlaanderen zeer belangrijk is. Voor de liberalen is de scheidingslijn oppositie-regering blijkbaar fundamenteel belangrijk, voor ons is het algemeen Vlaams belang fundamenteel belangrijk. **(Applaus bij VU en CVP)**

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Mijnheer Schiltz, u weet zeer goed dat mijn fractie in het verleden haar steun heeft verleend aan belangrijke verwezenlijkingen van de staatshervorming.

De heer H. Schiltz : Wanneer ?

De heer P. Dewael : Bijvoorbeeld voor het verwerven van culturele autonomie voor de gemeenschappen. Wij hebben toen de stemmen geleverd die nodig waren om een tweederde meerderheid te halen.

Zeggen dat wij ons telkens verschuilen achter een comfortabele oppositiepositie, is de waarheid geweld aandoen. Wij zouden niet liever gewild hebben dan een goed akkoord op het vlak van de staatshervorming te kunnen ondersteunen. Mijnheer Schiltz, u weet zeer goed dat men thans voor een aantal fundamentele principes bakzeil heeft gehaald, precies omdat de Franstaligen daarover niet wilden praten. Ik weet dat u dat heeft pijn gedaan, dat u persoonlijk verder had willen gaan. Ik weet dat u in uw diepste overtuiging de mening bent toegedaan dat financiële en fiscale autonomie een *conditio sine qua non* is voor een correcte federale structuur. Dat

zit in deze hervorming niet in en dat is dan ook de reden waarom wij bepaalde delen wel en andere niet zullen goedkeuren of amenderen.

U kan dat niet beschouwen als een vorm van destructieve oppositie. Het is onze plicht te amenderen. Bovendien weet ik zeer goed dat het u moeite zal kosten om bepaalde amendementen te verwerpen. Alles wat verband houdt met de financiële afspraken tussen gewesten en gemeenschappen is niet verregaand genoeg.

De heer H. Schiltz : Mijnheer Dewael, ik zal er niet in het minst moeite mee hebben om de VLD-amendementen te verwerpen op dezelfde wijze als de liberalen, die in 1970 de noodlottige grendelgrondwet hebben mogelijk gemaakt door alle amendementen te verwerpen die door de Volksunie waren ingediend om dit onheil te voorkomen. Het verbaast mij dat u mij verwijt dat ik niet verder zou willen gaan dan het tienpuntenprogramma. Ik geef best toe dat ik verder zou willen gaan maar indien ik een vergelijking maak tussen de werkelijke realisaties van mijn partij — in 1988 en nu — en de verwezenlijkingen van uw partij in 1970 en in 1980, ben ik niet beschaamd voor de kwaliteit van het compromis dat ik heb gesloten. Het is een gunstig compromis, vergeleken bij de compromissen die door uw partij werden gesloten. **(Applaus).**

U heeft 1970 niet meegemaakt, toen de liberalen voor één keer vanuit de oppositie het algemeen belang hebben laten primeren. Ik heb de situatie van nabij meegemaakt. Ik heb de fameuze motie „Hannotte” vanop de banken zien geboren worden, ik kan de plaats nog aanduiden waar het gebeurd is. Die steun vanuit de oppositie was in feite toch niet zo onbaatzuchtig vermits de eerste minister na de canapégesprekken aan de liberalen een deelname in de volgende regering beloofde in ruil voor de goedkeuring van de grondwetsherziening.

Na de vakantie trok de eerste minister onverhoeds naar het paleis — het schijnt in die politieke familie een traditie te zijn — om het ontslag van

zijn regering aan te bieden in plaats van de verruiming van de regering. De woede die toen in het weldenkende milieu is losgebroken om de schandelijke woordbreuk van de CVP ten opzichte van de liberale familie, heeft nog lang weerklonken in de wandelgangen.

Ondanks haar verkiezingsnederlaag heeft de Volksunie geprobeerd een vierpartijenfront in Vlaanderen op de been te brengen.

— De heer Suykerbuyk, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.

In de eerste plaats zijn we met de liberalen gaan praten en hebben we samen met hen een platform onderschreven waarbij de eisen werden geformuleerd die aan de Franstaligen zouden worden voorgelegd. Vanuit deze onderhandelingspositie hebben wij geprobeerd om vier partijen op dezelfde golfte te brengen.

De federalisering van de sociale zekerheid behoorde niet tot de voorwaarden bij de onderhandelingen, wel moest er worden gestart met de afbouw van de ongewettigde transfers.

Onze partij was van oordeel dat het gesprek van gemeenschap tot gemeenschap best werd gevoerd vanuit de regering. Wij hebben gevraagd om gebruik te maken van de proportionele formule en alleszins een vierpartijenregering te vormen in Vlaanderen, die de geautoriseerde woordvoerder zou zijn om het tienpuntenprogramma aan de Franstaligen aan te reiken.

Mijnheer Denys, ik weet niet wat men u heeft verteld. Ik kan u alleen zeggen wat de duidelijke en ondubbelzinnige positie van de geautoriseerde instanties van mijn partij was.

Wij hebben daarop gesprekken gevoerd met CVP en SP, en hebben moeten vaststellen dat dit platform voor alle vier de partijen aanvaardbaar was. De verschillen in de teksten waren in feite miniem en voor een zeker punt zelfs toevallig.

De heer P. Dewael : Mijnheer Schiltz, ik heb u daarnet zien boos

Dewael

worden toen ik handelde over het tienpuntenprogramma en mijn interpretatie gaf van de vorming van de Vlaamse regering.

Ik meen dat we elkaar niet tegenspreken.

De heer H. Schiltz : Tot hiertoe niet, maar dat zal nu wel gebeuren.

De heer P. Dewael : Wij hebben gepraat over een tienpuntenprogramma tussen de Volksunie en de toenmalige PW. Van daaruit zouden we contact opnemen met de twee andere Vlaamse partijen met de bedoeling een Vlaams front te vormen waarmee we de francofonen tegemoet zouden kunnen treden.

Het meningsverschil tussen de Volksunie en de toenmalige PW is ontstaan op het ogenblik dat volgens u de onderhandelingen moesten worden gevoerd door de regering terwijl wij van oordeel waren dat dit kon door de vier partijen, en dus los van de te vormen nationale regering.

De heer H. Schiltz : Als u het hebt over de vorming van de nationale regering, is er nog altijd geen tegenpraak. Ik heb nooit beweerd dat wij de onderhandelingen koppelden aan de vorming van de federale regering.

De heer P. Dewael : Collega Schiltz, de Dialoog van gemeenschap tot gemeenschap moest volgens ons niet gevoerd worden vanuit de regering waarvan de vier partijen moesten deel uitmaken.

De heer H. Schiltz : Voor ons wel.

De heer P. Dewael : Dat was het meningsverschil — en dat is geen schande — tussen de toenmalige PW en de Volksunie.

Het verschil tussen het initiële tienpuntenakkoord PW-Volksunie en dit van Volksunie, CVP en SP mag u niet minimaliseren.

De heer H. Schiltz : Er is geen verschil.

De heer P. Dewael : Wij waren het initieel eens over de federalisering en

de grote principes van de sociale zekerheid. Die zijn uiteindelijk herleid ...

De heer H. Schiltz : Dat staat niet in het ondertekende document.

We hebben altijd gesteld dat de onrechtvaardige transfers in de sociale zekerheid -moeten worden afgebouwd. Dat was met uw partij overeengekomen, zoals dit eveneens met CVP en SP was overeengekomen.

De voorzitter : Mijnheer Schiltz, ook de heren Van Grembergen en Denys vragen het woord voor een interruptie. Daarna kan u uw uiteenzetting besluiten.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mag ik in verband met wat collega Schiltz op de tribune verklaart het volgende aanhalen ?

Het gesprek over het tienpuntenakkoord van begin januari, zoals het was geformuleerd tussen PW en Volksunie, was een reactie op het feit dat de heer Spitaels zich aan Franstalige kant bezighield met de regeringsvorming voor Wallonië en voor de Franse Gemeenschap.

De Volksunie kon niet aanvaarden dat er op dat ogenblik geen regering zou zijn in Vlaanderen. Van in het begin was het de bedoeling van de Volksunie om tot een platform te komen voor een Vlaamse regering.

Wij hebben met dat doel contact opgenomen met de PW die bereid was zulk platform uit te werken. Dit is gebeurd.

In onze logica hebben we het aanbod verruimd naar SP en CVP, maar op dat ogenblik is er een conflictsituatie ontstaan tussen PW en Volksunie. De PW wenste deze optie niet en de Volksunie is dan voortgegaan in haar keuze omtrent het tienpuntenakkoord.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Ik beaam wat de heer Van Grembergen zonet heeft

gezegd, vooral omdat er behoudens het tienpuntenprogramma over het communautair akkoord tussen Volksunie en PW ook een tienpuntenprogramma was over het inhoudelijk invullen van het beleid in Vlaanderen. We deden een aanzet tot ontzuiling.

Dit is uiteindelijk niet gerealiseerd, maar dit maakt het onderscheid duidelijk tussen het platform voor het Vlaams front en de regeringsvorming.

De voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Laten we heel duidelijk zijn. De verbazing waarmee het hele partijbestuur keek naar de televisie-uitzending over het beslissende moment was groot. Toen hoorden we uw voorzitter plotseling verklaren : Wel met drie, maar niet met vier. Dit is de totale negatie van de strategie en het plan dat wij hadden uitgewerkt. Wij wensten het gesprek met Wallonië te voeren vanuit een breed Vlaams front, niet zomaar losweg maar wel vanuit een Vlaamse regering die zowel woordvoerder als belichaming zou zijn van Vlaanderen.

CVP en SP zullen zich wel herinneren dat in het begin lang is gediscussieerd over het feit of de regering al dan niet de woordvoerders in de dialoog zouden zijn.

Dan is de dialoog begonnen en hebben wij vastgesteld dat de PW zich vrij vlug van het tienpuntenprogramma verwijderde, de eisen maximaliseerde en blijkbaar zocht naar een middel om zich te distantiëren van het gros om op die manier gemakkelijk in een situatie van oppositie terecht te komen. Dat is jullie gelukt. Jullie zijn de splitsing van de schuld hoog gaan spelen als zijnde de meest essentiële Vlaamse eis daar waar er ook onder deskundigen in Vlaanderen momenteel helemaal nog geen akkoord is over het feit of dit voor Vlaanderen zulk een gunstige operatie zou zijn. Het is niet omdat dit punt een hobby is van een van uw eminente en knappe verstandige leden dat dit automatisch in Vlaande-

Schiltz

ren als evident wordt ervaren. Dat is een controversieel punt dat zeker niet van aard is om de Vlaamse eensgezindheid te versterken. Welnu, u hebt alles op dat punt beginnen focussen en gezegd dat dat de inzet was en wanneer het er niet bij was dan zou het allemaal niet deugen. Dat waren voorwendsels om niet te moeten meewerken. U hebt dat trouwens eerlijk erkend omdat u vreesde dat door positief mee te werken aan de dialoog u het de federale regering van Jean Luc Dehaene die is samengesteld uit socialisten en christendemocraten gemakkelijker zou maken. En alles liever dan dat ! Welnu, dat is het wat ons scheidt, collega. Voor u is alles liever dan dat, voor ons is alles liever dat het Vlaamse zelfbestuur vooruit helpt. Of dat nu ten goede komt van die regering of niet, dat laat ons onverschillig. **(Applaus bij de VU)** Dat is wat ons scheidt. Dat is vrij fundamenteel. Voor u is uw tactische positie het belangrijkste, voor ons is het algemeen Vlaams belang het belangrijkste. Trouwens de discussie van deze namiddag en de manier waarop ze is gevoerd, bewijst dit eigenlijk. Sta mij toe te zeggen dat over de waarde of de onwaarde van het Sint-Michielsakkoord er een andere discussie dan la politique politicienne die wij deze namiddag hebben zien opvoeren, kan worden gevoerd. Het Sint-Michielsakkoord is te belangrijk om de inzet te zijn van puur tactische spelletjes. Laten wij daar andere minder belangrijke dossier voor gebruiken. Er zijn er trouwens genoeg, ook tegenover de Vlaamse regering. Dat is niet zo moeilijk wanneer men dat per se wil.

Van lange termijnvisie gesproken, mijnheer Denys, wel ik zal u het verhaal van een lange termijnvisie doen. In 1958 is er een man in het Belgisch parlement gekomen die heel alleen, als enige, een federalistisch programma heeft verdedigd. Het was Frans Van der Elst. Nu, dertig jaar later wordt dat programma verwezenlijkt. Dat is lange termijnvisie. **(Applaus bij de VU)** Daar risico's voor over hebben en vanuit de oppositie een meerderheid vormen, is lange ter-

mijnvisie. Wij zijn er niet weinig fier over dat wij het testament van Frans Van der Elst kunnen uitvoeren met nog een grote schep er bovenop waaraan hij zelf nooit heeft gedacht. **(Applaus bij VU, CVP en SP)**

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik heb met grote aandacht alle uiteenzettingen gevolgd. Het was voor mij een buitengewoon interessant debat dat in wezen het voorwerp oversteeg dat de aanleiding vormde tot deze interpellaties. Ik meen niet dat er deze namiddag bedenkingen werden gemaakt door de meerderheid of door de oppositie die antwoorden behoeven. Tegenover de interpellanten kan ik enkele dingen kort en duidelijk herhalen.

Wat ik vorige week in antwoord op de actuele vragen heb gezegd, kan ik bevestigen, geen woord meer, geen woord minder. Ik kan rustig herhalen en bevestigen wat ik in een bepaald kranteninterview heb gezegd.

Ik heb gezegd dat het Sint-Michielsakkoord een belangrijk akkoord is, waarvan ik de uitvoering op het terrein ten volle wens. Niet alleen als verkozenen, maar ook namens de groep die de meerderheid vormt in de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad wens ik immers uitvoering te geven aan het Sint-Michielsakkoord.

De discussie over wat idealiter had kunnen tot stand komen, is een zinvolle discussie. Ik heb hier nooit vanuit de Vlaamse regering gezegd dat het Sint-Michielsakkoord het absolute ideaal is van een akkoord dat we wilden tot stand brengen. Ik heb evenwel steeds gesteld dat het een akkoord is dat ons belangrijke toegevoegde Vlaamse mogelijkheden en middelen geeft. De uitbouw van een eigen Vlaams parlement is belangrijk genoeg om, ook al weten we welke zaken nog niet zijn afgerond, over het Sint-Michielsakkoord te stemmen en het uit te voeren.

Wij hebben het recht en de plicht om na te denken over de toekomst. Nie-

mand, hier noch elders, zal mij dit recht ontnemen en deze plicht in de weg staan. Ik blijf er dus bij dat de federalisering een dynamisch proces is.

De verdere staatsvorming van Vlaanderen, dat wil zeggen de verdere overheveling van bevoegdheden en middelen van het federale niveau naar de regio's, is een essentieel onderdeel van de democratisering in Vlaanderen. Voor steeds meer sectoren van het overheidsbeleid is het wenselijk dat het beleid dichter bij de bevolking wordt gebracht.

Ook voor de samenhang van het beleid is het nodig dat de regionalisering en de autonomie steeds worden verdiept. Dit is een natuurlijk proces, hier in het Belgisch koninkrijk, maar ook elders in Europa en de wereld. Sommige bevoegdheden zullen ook in de toekomst best op het federaal niveau uitgeoefend blijven.

In tegenstelling tot wat zo vaak is gezegd en geschreven, is deze stelling van verdieping van de autonomie niet tegengesteld aan solidariteit. Van waar deze heel kunstmatige tegenstelling ? Solidariteit heeft verschillende dimensies : solidariteit in onze eigen samenleving, in onze eigen multiculturele samenleving. Er is bovendien de solidariteit Noord-Zuid. Als er iets is wat behoort tot de kenmerken van wat wij als Vlamingen aanvoelen en betrachten, is het precies die brede solidariteit die heel ruim kan zijn in Europa en in de wereld.

Het is dus nogal kunstmatig en voor mezelf onaanvaardbaar dat opkomen voor meer identiteit en meer bevoegdheden en middelen in tegenstelling zou zijn tot de solidariteitsgedachte. Ik deel dus de mening van alle collega's die deze namiddag een uiteenzetting hebben gegeven, de fractieleiders, mijn eigen fractieleider, de heer Van Rompuy, de heren Vandenbroucke en Schiltz en al degenen die uitdrukkelijk hebben gesteld dat wij een nieuwe toekomst willen, niet vanuit een gesloten Vlaanderen, maar vanuit een Vlaanderen dat open staat naar Europa en de wereld.

Van den Brande

Voor mij is het dus niet juist te spreken over de onafwendbare voortgang van de staats hervorming, voor mij is het een natuurlijke evolutie. Ik apprecieer de argumenten en inzichten van sommigen die er enige moeite mee hebben, maar het behoort tot het natuurlijk proces dat belangrijke delen, zowel op het vlak van de sociale zekerheid, het sociaal economisch beleid als het wetenschapsbeleid homogene bevoegdheden van onze eigen Vlaamse gemeenschap zullen moeten worden.

Als ik dit zeg, dan is dit perfect verzoenbaar met de krachtige ondersteuning, die ook de mijne is, van het Sint-Michielsakkoord. Ik heb niet beweerd dat er morgen, onmiddellijk, nieuwe wetten moeten worden goedgekeurd. Als mij wordt gevraagd hoe ik op termijn de verdere evolutie van onze gemeenschap en van ons land zie, dan herhaal ik dat het mijn persoonlijke overtuiging blijft dat er een slingerbeweging in onze Belgische geschiedenis aanwezig is. Vanuit deze grote autonomie zullen wij effectief komen tot een vorm van samenwerking. Ik blijf dan ook zeggen dat de basis voor de toekomst, voor de organisatie van onze samenleving, zowel de Vlaamse als de Belgische, zal gesteund zijn op de twee grote entiteiten in dit land. Brussel is een apart hoofdstedelijk gegeven. Ik heb in dit interview gesproken over een district. Men mag dat een andere naam geven. Het spreekt voor zich dat de twee grote gemeenschappen in dit land de verdere basis zullen vormen, ook na het Sint-Michielsakkoord, van wat we in de staatsorde-ning wensen.

Het is dus duidelijk dat, wanneer ik dit vraaggesprek heb gehouden zoals ik het heb aangegeven, dit niets te maken heeft met separatisme. Ik heb in augustus 1992 voorgesteld om een aantal taboes te doorbreken en een meer volwassen zicht te hebben op de termen in de politiek en in het beleid. Het zou nogal gek zijn indien een uitspraak het voorwerp zou uitmaken van een overlegde, overwogen beslissing in de Vlaamse regering. Ik ben een vrij man. Ik probeer

de zaken die ik moet doen uit te voeren in verantwoordelijkheid met de collega's van de Vlaamse regering. Ik probeer die verantwoordelijkheid te nemen in dialoog met dit, met ons parlement. Ik meen echter dat ik vanuit een opinie, die de mijne is, een aantal dingen kan zeggen. Het spreekt voor zich dat daarover in de Vlaamse regering geen voorafgaandelijk beraad nodig is. Er is nadien ook geen besluitvorming nodig. Dat is de werkelijke toedracht.

Wij hebben wel beslist, collega Sauvens heeft het de afgelopen dagen duidelijk herhaald, een studie te laten maken, sommigen gebruiken de term beleidsondersteunend onderzoek om tegen juli 1994 een beter inzicht, een betere fotografie van de werkelijkheid te hebben.

Ik heb in het bedoelde vraaggesprek zelfs niet gesproken over middelen, centen of transfers. Ik heb enkel hard en duidelijk gepleit, willen we onze eigen Vlaamse samenleving gestalte geven, voor homogene, samenhangende bevoegdheidspakketten. Ik meen dat sommigen in Franstalig België beter zouden moeten leren lezen.

Het spreekt dan ook voor zich dat niet enkel in de gezondheidszorg, niet enkel op het vlak van het wetenschapsbeleid, maar evengoed in de gemeentewetgeving, een aantal stappen zullen moeten worden gezet om tot een samenhangend, kwalitatief beleid te komen.

Ik stel vast dat de niet-objectieve transfers hoe dan ook moeten worden weggewerkt. Eens deze niet-objectieve transfers zijn weggewerkt, komt het erop aan om kwaliteitsvol invulling te geven, in Noord en Zuid, aan het beleid dat we willen uitvoeren.

Mijnheer de voorzitter, sta mij toe nog iets te zeggen over het federale niveau, de gewesten en de gemeenschappen. Het Sint-Michielsakkoord houdt een buitengewoon grote kans in om de dingen in de juiste context te plaatsen. In elk federatief of confederatief opgebouwd staatsverband zullen de gewesten en de gemeen-

schappen proberen te zoeken naar een aantal punten van overeenstemming, die zich als het ware positioneren ten aanzien van het federaal bevoegdheidsniveau. In heel deze opbouw kan ik dus rustig en duidelijk – ik voel mij hierover heel gerust – verklaren dat wij gezegd hebben wat wij gezegd hebben. Hierover zal er een opbouw van visie over de verschillende fracties heen moeten zijn. Als u mij vraagt wat vandaag, gisteren en in de toekomst mijn opvatting is, dan is mijn antwoord dat het deze is die ik heb aangegeven.

Wij hebben met grote overtuiging het werk aangevat om een visie op termijn te ontwikkelen, meer concreet het Project Vlaanderen 2002. Natuurlijk zit hier iets symbolisch achter. Symboliek is goed in 's mensenleven. Wij zitten rationeel in mekaar. De grootste symboliek die erachter zit, is dat het een begin is van een nieuwe eeuw en niet het einde van een eeuw. Het is zelfs meer dan het begin van een nieuwe eeuw, het is het begin van het derde millenium.

Vanop deze tribune richt ik mij tot de francofonen van dit land met een zin van een dichter die het zo heeft gezegd : Makkers, staakt uw wild geraas. Ten aanzien van de heisa die werd veroorzaakt over iets dat ik vanuit mijn verantwoordelijkheid heb aangebracht, beschouw ik het als mijn recht en plicht – het is onze plicht iets verder te kijken dan de verantwoordelijkheid van vandaag – voor te stellen dit wild geraas te staken, want het maakt bijzonder weinig indruk. De Vlamingen kunnen daartegenover, vanuit een breed solidair concept, maar met voldoende overtuiging naar onze identiteit, in dit parlement een eenheidsvisie ontwikkelen – de heer Schiltz heeft de toestand in een historisch perspectief geschetst -, waarbij wordt vooropgesteld dat er nood is aan een dynamisch perspectief. Er is echter nog veel meer nood aan een dynamiserend perspectief, waarin jonge Vlamingen zich, ook in de toekomst, zullen herkennen in de identiteitsstrijd van zoveel generaties Vlamingen vóór ons. Dit is mijn opdracht en mijn taak en daaraan wil ik werken.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik snap er niets meer van. **(Onderbreking door de heer Schiltz)**

Mijnheer Schiltz, niemand begrijpt u. U bent de enige die uzelf begrijpt en voor het overige houdt u monologen.

Mijnheer de minister-president, vandaag werd u meermaals geïnterpeleerd aangaande uw uitspraak in La Libre Belgique en de gevolgen van het Sint-Michielsakkoord. Het is dan ook logisch dat het debat een bredere wending aanneemt en zich niet enkel beperkt tot uw uitspraak.

Voor de zoveelste maal moesten wij vernemen wie gelijk had inzake de regeringsvorming, zowel wat de Vlaamse als de Belgische regering betreft. **(Onderbreking door de minister-president)**

Ongetwijfeld heeft de heer Schiltz gelijk, aangezien hij het altijd bij het rechte eind heeft en wie het niet met hem eens is, heeft er helemaal niets van gesnapt en is bijgevolg een dwazerik.

Mijnheer de minister-president, aan uw Franstalige collega's vroeg u het wild geraas te staken aangezien het op u toch geen indruk maakt. Welnu, wij zijn nu reeds drie en een half uur aan het debatteren, maar uw antwoord maakt op mij ook geen indruk. Wat heeft u in feite gezegd? Wat antwoordde u op mijn vragen bij voorbeeld?

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Hauthem, wat heeft u eigenlijk gevraagd?

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, wat u nu zegt, is tamelijk laag bij de gronds. Hopelijk las u toch mijn interpellatieverzoek!

Bepaalde interpellanten hebben inderdaad niets gevraagd. Ik heb u echter wel een aantal vragen gesteld. Ik heb een aantal scenario's voorgelegd van de manier waarop de zaken in

het Zuiden van het land worden gezien. Ik vroeg om uw mening dien-aangaande. Ik zal u mijn vragen letterlijk herhalen : op welk politiek forum zal u uw eisen kenbaar maken? Tegen wanneer zal dit gerealiseerd zijn? Hoe zal u tewerk gaan? Bent u het eens met de benadering dat na het Sint-Michielsakkoord de zaak wordt afgesloten zoals men dat in het Zuiden van het land ziet? Ik kreeg echter geen antwoord op al die vragen. Als ik u vraag wat u bedoelt met een district Brussel, dan antwoordt u mij dat Brussel een hoofdstedelijk gewest is, anders dan de twee gewesten. Dat is het antwoord waarmee wij het moeten stellen! Ik dacht dat zulks iets nieuws inhield.

Minister-president L. Van den Brande : Dat is ook zo.

De heer J. Van Hauthem : Waarom gebruikt u dan de term district? Daarop antwoordt u niet.

Mijnheer de minister-president ik vroeg u tevens of u zou pogen uw standpunt ook eigen te maken aan de Vlaamse regering. Op die vraag antwoordde uiteraard de heer Vandembroucke. Voor één keer dat hij aanwezig is, moest hij u publiek desavoueren.

Waarschijnlijk zullen wij moeten wachten tot in 2002 om ter zake duidelijkheid te krijgen.

Mijnheer de minister-president, u heeft uw woorden nog niet ingeslikt, maar dat zal weldra gebeuren. U maakt uw pleidooi niet hard. U probeert niet ergens een forum te vinden om één en ander te realiseren. Daarvoor heeft u trouwens het zuidelijk landsgedeelte nog nodig. U zal nu uw woorden inslikken. U staat alleen vermits een groot deel van uw coalitie u niet volgt.

Nog niet lang geleden las ik in De Standaard dat u toen u fractieleider was, de reputatie opbouwde uw woorden in te slikken, in die mate zelfs dat u ooit uzelf nog eens zou inslikken. Maar ja, aan de IJzer is er nog zo'n persoon; zijn initialen zijn ook VDB, maar hij noemt Van den Berg. U kan beiden uw functies ruilen.

Wat er ook van zij, in tegenstelling tot de andere fracties kon ons standpunt door één spreker worden vertolkt.

Mijnheer de minister-president, het komt er eigenlijk op neer dat u ervan uitgaat dat een regeling ter zake nog niet haalbaar is omdat de Franstaligen dat niet willen.

Daar gaat u van uit en u legt zich daar altijd bij neer.

Er komt misschien een dag waarop ik u zal geloven, dat zal zijn wanneer de heer Spitaels in de Waalse Gewestraad onder vuur wordt genomen over het Sint-Michielsakkoord en dat hij vanop de tribune toegeeft dat zij, aangezien er ook in het Noorden een meerderheid op het groene knopje moet drukken, inderdaad toegevingen moesten doen onder andere inzake de sociale zekerheid omdat anders het akkoord niet haalbaar was, dat zij inderdaad de faciliteiten moesten laten vallen en bijgevolg ook het college van gouverneurs. De dag dat dat gebeurt, zal ik u geloven. Eerder niet! **(Applaus bij het VB)**

De voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, eigenlijk heeft de minister-president mijn vragen evenmin beantwoord. Ik had gehoopt dat hij zijn idee over de relatie confederalisme – federalisme zou hebben gepreciseerd. Mijnheer de minister-president, u hebt onze kritiek op het confederale model gehoord, maar er niet op gereageerd. Uiteraard hebt u het recht om vragen niet te beantwoorden.

De heer J. Van Hauthem : Dan weet men toch genoeg zeker!

De heer L. Dierickx : Vlaamse politici hebben elkaar vandaag in dit debat korte termijn-verwijten toegestuurd en herinneringen opgehaald. Ik vraag mij af of dit soort beschuldigingen het debat wel tot het noodzakelijke niveau verheffen. Ik heb gepoogd aan te tonen dat wij een internationale verantwoordelijkheid dragen. Inderdaad, de wereld kijkt naar België en vraagt zich of hier het-

Dierickx

zelfde zal gebeuren als in andere landen en of de weg van het separatisme die van de geschiedenis is.

De medisch-technische — zo mag men ze noemen — scheeftrekkingen zijn inherent aan het systeem. Men moet niet beweren dat ze zich enkel tussen Vlamingen en Walen voordoen. Ook in Vlaamse instellingen, in Vlaamse ziekenhuizen kunnen ergerniswekkende wanverhoudingen worden vastgesteld. Het is dus niet ernstig deze problematiek te regionaliseren. Ik kende een geneesheer verbonden aan een Vlaams ziekenhuis, die zoveel verdiende als alle andere geneesheren in dat ziekenhuis samen, inclusief de chirurgen.

De heer H. Candries : Eenzelfde verschil bestaat er onder renners.

De heer L. Dierickx : Wij moeten uiteraard de misbruiken bestrijden, wat echter geen gemakkelijke opgave is. Ziekenfondsen, artsenfederaties en ministers zijn daar al sinds 1974 mee bezig !

Wij, groenen, zijn voor solidariteit, een woord dat door sommigen in hun repliek werd overgenomen, maar dat nochtans een verschillende lading dekt. Immers, wij zijn voor solidariteit — ik zag graag dat de minister-president dat verschil nauwkeurig zou noteren — in democratie. Dat is iets anders dan solidariteit die afhankelijk is van de goodwill van de gever. Hopelijk zullen wij de discussie over het principe van de solidariteit in het kader van de ziekteverzekering later kunnen voortzetten.

Ook wij zullen een motie van aanbeveling indienen — ze is al opgesteld en ondertekend — waarin wij ons standpunt inzake de sociale zekerheid uit de doeken doen. Wij zijn, zoals verschillende sociale organisaties, tegen federalisering, maar voor het wegwerken van de misbruiken en het blootleggen van de minder eerbare praktijken in de medische sector. In dat verband herinner ik mij een uitspraak van jaren geleden van een dokter die tegenover de minister van Sociale Zaken verklaarde dat men als dokter een heilige of een held moest zijn om van het systeem geen misbruik te maken.

Ten slotte zullen wij in onze motie zeggen dat wij tegen confederalisme en tegen nationalistisch separatisme gekant zijn, omdat daarmede niet kan worden gebouwd aan de toekomst van Vlaanderen, van België, van Europa en ook niet van de wereld. Met dit systeem komen wij niet verder. Wij wijzen separatisme af en verwerpen confederalisme, dat in de Belgische context onherroepelijk leidt tot separatisme.

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door de heren Van Rompw, Van Grembergen en Hancké werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door mevrouw Aelvoet en de heer Geysels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend. Ze

zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Denys werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling aangekondigt. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling aangekondigt. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 18 uur.**
